

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΑΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

3. Όδός Πατησίων ἀριθ. 3.
 Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐ-
 ρας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου,
 φροντισμάτων, χρυσοῦ κ.τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΦΩΛΕΑ ΕΥΓΕΝΩΝ, μυθιστορία ρωσικὴ Ἰβάν Τουργκένιεφ, (συνέχεια),
 μετάφρ. **B. — **Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ**, μυθιστορία Δ. Δουμά,
 (συνέχ.), μετάφρ. Δμλ. — **ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΟΥΡΕΥΣ** Ἰσπανι-
 κὸν ἀνέκδοτον.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ Προσληρωτῆς

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8 ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15.
 Ἐν Ῥωσίᾳ ρούβλια 6.

ΦΩΛΕΑ ΕΥΓΕΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΡΩΣΙΚΗ ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ

Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἀπέσπασε τὸν
 κοῦφόν της.
 — Τὸν ἀγαπᾷ, ἀνθρωπὸν νυμφευμένον!
 ! τὸν ἀγαπᾷ.
 — Μοὶ εἶπεν... ἐπιθύρῃσεν ἡ Ἐλιζα.
 — Τί σοῦ εἶπεν αὐτὸς ὁ ὠραῖος κύριος;
 — Μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ σύζυγός του ἀπέ-
 ζωνεν.

Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἐποίησε τὸ σημεῖον
 τοῦ σταυροῦ.

— Ὁ Θεὸς νὰ λάβῃ τὴν ψυχὴν της,
 ἐπιθύρῃσεν. Ἦτο κακὴ γυναῖκα, ἀλλ' ἄς
 μὴ εἴπωμεν τίποτε κακόν. Ἔτσι λοιπὸν
 εἶναι χῆρος. Ἄς εἶναι, βλέπω ὅτι εἶναι
 κενὸς νὰ πράξῃ τὰ πάντα. Ἀπέθανε τὴν
 γυναῖκά του καὶ τοῦ χρειάζεται τώρα
 ἄλλη, ὁ ἅγιος Ὀνούφριος. Εἰξεύρεις, φιλ-
 τᾶτή μου, ὅτι ὅταν ἤμην νέα τοιαύτη
 διαγωγὴ ἐπληρώνετο ἀκριβά; Μὴ θυμώ-
 νης ἐναντίον μου, τέκνον μου. Μόνον οἱ
 ἡλίθιοι θυμῶνουν διὰ τὴν ἀλήθειαν. Σή-
 μερον ἠρνήθην εἰς αὐτὸν τὴν θύραν μου.
 Τὸν ἀγαπᾷ, ἀλλὰ δὲν θὰ τοῦ συγχωρήσω
 ποτὲ ὅ,τι ἔκαμε. Τήραξ' ἐκεῖ, εἶναι χῆ-
 ρος! Δός μοι λοιπὸν ὕδωρ... Ἐπειδὴ δὲ
 ἐδίωξες τὸν Πάνχιν, σὲ ἐκτιμῶ περισσό-
 τερον. Ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ μόνον νὰ μὴ
 ὀμιλῆς τὴν νύκτα μ' ἐκείνον! Μὴ ἐπιχει-
 ρήσης νὰ με ἀφοπλίσης, δὲν θὰ ἐπιτύχης,
 διότι δὲν γνωρίζω μόνον νὰ χαδεύω, ἀλλὰ
 καὶ νὰ δάκνω! Τήραξ' ἐκεῖ, εἶναι χῆρος!

Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἐξήλθεν, ἡ δὲ
 Ἐλιζα καθήσασα εἰς τινὰ γωνίαν ἤρξατο
 νὰ κλαίῃ. Ἡ ψυχὴ της ἦτο ἐμπλεῆς πι-
 κρίας δὲν ἦτο ἀξία τόσοσ μεγάλης ταπει-
 νώσεως. Δι' αὐτήν, ὁ ἔρωσ δὲν προηγγέλ-
 λετο ὑπὸ αἰσίους οἰωνούς. Ἀπὸ τῆς ἐσπέ-
 ρας τῆς προτεραίας δευτέραν φορὰν ἔκλαιε.
 Τὸ νέον τοῦτο αἰσθημα μὸλις ἐβλάστησεν
 εἰς τὴν καρδίαν της καὶ ἦδη τὸ ἐπλήρω-
 νεν ἀκριβά. Ξένον βλέμμα εἶδε τὸ ἀπό-
 κρυφον τοῦ ἐσωτερικοῦ βίου της. Ἠσχύ-
 νητο, ἔπασχε πικρῶς, ἀλλὰ δὲν εἶχεν
 οὔτε ἀμφιβολίαν, οὔτε φόβον, ὁ δὲ Λα-

βρέτσκις ἐγένετο προσφιλέστερος αὐτῇ.
 Ἐν τούτοις ἐν τῷ μέσῳ τῶν διαφορῶν
 σκέψεων της εἶχε πολλοὺς διαταγμούς
 καὶ δὲν ἐνόει ἑαυτήν. Ἀλλὰ μετὰ τὴν
 νυκτερινὴν συνέντευξιν, μετὰ τὸ φίλημα
 ἐκεῖνο, δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀμφιβάλλῃ,
 ἠσθάνετο ὅτι ἡγάπα καὶ ἤρξατο ν' ἀγαπᾷ
 σοβαρῶς· παρεδόθη εἰς τὸν ἔρωτά της δι'
 ἅπαντα τὸν βίον της καὶ δι' ὅλης τῆς ἰ-
 σχύος αὐτῆς. Δὲν ἐφοβεῖτο πλέον τὰς ἀ-
 πειλάς, διότι ἠσθάνετο ὅτι οὐδεμίαν βία
 ἠδύνατο νὰ συντρίψῃ τοὺς δεσμοὺς οὓς ἐ-
 σχηματίσεν.

ΛΗ'

Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα πολὺ ἐταράχθη
 ὅταν τῇ ἀνήγγειλον τὴν ἐπίσκεψιν τῆς
 κυρίας Λαβρέτσκις. Ἠγνόει μάλιστα ἂν
 ἔπρεπε νὰ τὴν δεχθῇ, διότι ἐφοβεῖτο μὴ
 προσβάλλῃ τὸν Θεόδωρον Ἰβάνοβιτς. Ἀλλ'
 ἐπὶ τέλους ἡ περιεργία ὑπερίσχυσε.

— Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, ἐσκέ-
 ψατο, εἶναι συγγενῆς μου.

Καὶ βυθισθεῖσα ἐντὸς τοῦ μεγάλου αὐ-
 τῆς θρονίου εἶπε πρὸς τὸν ὑπηρετήν νὰ τὴν
 εἰσαγάγῃ. Μετὰ τινὰ λεπτὰ ἡ θύρα ἠνεώ-
 χθη καὶ ἡ Βαρβάρρα Παυλόβνα ἐπλησίασε
 ταύτην διὰ ταχέος καὶ ἐλαφροῦ βήματος,
 χωρὶς δὲ νὰ τῇ δώσῃ καιρὸν νὰ ἐγερθῇ τοῦ
 θρονίου της, ὑπεκλίθη ἐδαφιαίως σχεδόν.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, θεῖα μου,
 εἶπε ῥωσιστὶ δι' ἡδείας καὶ συγκεκινημέ-
 νης φωνῆς. Δὲν ἠλπίζα τοιαύτην ἐπιεί-
 κειαν. Εἴσθε ἀγαθὴ ὡς ἄγγελος.

Ἀέγουσα ταῦτα ἡ Βαρβάρρα Παυλόβνα
 ἐδράξατο αἰφνιδίως τῆς χειρὸς τῆς Μα-
 ρίας Δημητρίεβνας καὶ σφίγγουσα ταύτην
 διὰ τῶν ὑπὸ χειροκτίων περιβαλλομένων
 χειρῶν της τὴν ἔφερε εἰς τὰ ῥόδινα χεῖλη
 της. Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἐντελῶς τὰ
 ἔχασεν ἰδοῦσα εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς τό-
 σον ὠραίαν καὶ τόσοσ κομψὴν γυναῖκα. Ἠ-
 γνόει πλέον τί νὰ πράξῃ· ἤθελε ν' ἀποσύ-
 ρῃ τὴν χεῖρά της, ἤθελε νὰ τῇ εἴπῃ νὰ κα-
 θήσῃ, ἤθελε νὰ τῇ ἀποτεινῇ τέλος εὐμενῆ
 τῆσι λόγον, καὶ ἐπὶ τέλους ἐγερεθεῖσα ἤσπα-
 σθη ταύτην ἐπὶ τοῦ λείου καὶ εὐωδιαζέοντος
 μετώπου της. Ἡ κυρία Λαβρέτσκις ἐφαι-
 δρύνθη ἐκ τοῦ ἀσπασμοῦ ἐκεῖνου.

— Καλημέρα, καλημέρα, εἶπεν ἡ Μα-
 ρία Δημητρίεβνα Βέβαια, δὲν ἐπερίμενα...
 δὲν ἐπίστευα... τέλος, χαίρω διότι σὲ
 βλέπω. Ἐννοεῖς... δὲν δύναμαι νὰ γείνω
 κριτῆς μεταξύ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς...

— Ὁ σύζυγός μου κατὰ πάντα ἔχει
 δίκαιον, διέκοψεν ἡ Βαρβάρρα. Μόνη ἐγώ
 εἶμαι ἔνοχος.

— Πολὺ ἀξιάπαινα εἶναι αὐτὰ τὰ αἰ-
 σθήματα, φιλτάτη μου ἀνεψιά, εἶπεν ἡ
 Μαρία Δημητρίεβνα, πολὺ ἀξιάπαινα...
 Ἦλθες πρὸ πολλοῦ; τὸν εἶδες; Ἀλλὰ κά-
 θησε λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ.

— Χθὲς ἦλθον, ἀπεκρίθη ἡ Βαρβάρρα
 καθήσασα ταπεινῶς εἰς τὸ ἄκρον ἔδρας
 τινός. Εἶδον τὸν σύζυγόν μου καὶ τῷ ὠ-
 μίλησα.

— Ἄ! τῷ ὠμίλησες. Λοιπὸν, τί σὲ
 εἶπεν;

— Ἐφοβούμην μὴ ἡ τόσοσ ἀπρόοπτος
 ἀφίξις μου τὸν ἐξοργίσῃ, ἀλλὰ δὲν με ἀ-
 πώθησε... ἴθιλα δὴ... δὲν με...

— Ἐννοῶ, εἶπεν ἡ Μαρία Δημητρίεβνα,
 εἶναι ἀπότομος ὀλίγον, ἀλλ' ἔχει ἀγαθὴν
 καρδίαν...

— Ὁ Θεόδωρος Ἰβάνοβιτς δὲν μ' ἐ-
 συγχώρησε. Δὲν ἠθέλησε νὰ με ἀκούσῃ...
 ἀλλ' ἔσχε τὴν καλοσύνην νὰ μοὶ ὀρίσῃ τὸ
 Λαβρίκη ὡς κατοικίαν.

— Ἄ! ἀλήθεια, ὠραία κατοικία εἶναι.

— Ἀπὸ αὐριον θὰ ἐγκατασταθῶ ἐκεῖ,
 διὰ νὰ συμμορφωθῶ με τὴν θέλησίν του.
 Ἀλλὰ πρὸ παντός ἐθεώρησα καθήκον μου
 νὰ σὰς ἐπισκεφθῶ.

— Σὲ εὐγνωμονῶ πολὺ, φιλτάτη μου,
 οὐδέποτε πρέπει νὰ λησμονῇ κάνεις τοὺς
 συγγενεῖς του. Εἰξεύρεις ὅτι ἐκπλήττομαι
 διότι ὀμιλεῖς ἀκόμη τόσοσ καλὰ τὰ ῥωσι-
 κά! Περιεργον.

Ἡ Βαρβάρρα Παυλόβνα ἀνεστέναξεν.

— Ἐμείνα πάρα πολὺν καιρὸν εἰς τὸ
 ἐξωτερικόν, τὸ γνωρίζω, ἀλλ' ἡ καρδία
 μου, πιστεύσατε, ἔμεινε πάντοτε ῥωσική,
 καὶ δὲν ἐλησμόνησα τὴν πατρίδα μου.

— Καλὰ, πολὺ καλὰ! Αὐτὸ ἀξίζει
 καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο... Ἐκτὸς τού-
 του, πίστευσον τὴν πολλὴν πείραν μου, ἡ
 πατρίς πρὸ παντός ἄλλου... Ἄ! τί ὠ-
 ραῖον μικρὸν μανδύαν 'πού φορεῖς! Δεῖξέ
 μοί τον, παρακαλῶ.

— Σας ἀρέσκει ;

Καὶ ἡ Βαρβάρα ἐξέβαλε τοῦτον ἐσπευμένως ἀπὸ τῶν ὤμων της.

— Εἶναι ἀπλούστατος, ἀπὸ μιᾶς γαλίδος ῥαπτρίας.

— Πῶς φαίνεται ! Τι ὄρατος ποῦ εἶναι καὶ τί κομψός ! Εἶμαι βεβαία ὅτι ἔφρες μαζί σου πολλὰ θαυμάσια πράγματα. Πῶς ἤθελα νὰ τὰ ἴδω !

— Ὅλα τὰ φορέματά μου εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν σας, φιλιότη μου θεία. Ἄν θέλετε εἰμφορῶ νὰ δεῖξω διάφορα νέα πράγματα εἰς τὴν θαλαμηπόλον σας. Ἡ ἰδική μου εἶναι ἐκ Παρισίων καὶ ἐργάζεται πολὺ καλᾶ.

— Εἶσαι πολὺ καλὴ, ἀγαπητὴ μου, ἀλλὰ θέλω νὰ εἶμαι διακριτικὴ.

— Διακριτικὴ !... ἐπανελάβε δι' ἐπιπληκτικῶν τόνου ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα. Θέλετε νὰ μὲ καταστήσητε εὐτυχῆ ; Κάμετέ με ὅπως θέλετε.

Ἡ Μαρία Δημητριάδνα ἐφαιδρύνθη.

— Εἶσαι χαριστάτη, τῆ εἶπεν. Ἄλλὰ διατί λοιπὸν δὲν ἐκβάλλεις τὰ χειρόκτια σου καὶ τὸν πῖλόν σου ;

— Πῶς ! ἐπιτρέπετε ; ... εἶπεν ἐκεῖνη συμπλέκουσα τὰς χεῖρας.

— Βεβαίως, θὰ φάγης μαζί μας, ἐλπίζω . . . θὰ . . . θὰ σὲ γνωρίσω μὲ τὴν θυγατέρα μου . . .

Ἡ Μαρία Δημητριάδνα εἶπε ταῦτα ταραχθεῖσα ὀλίγον . . . Ἄλλ' εἶτα ἔλαβε τὴν ἀπόφασίν της καὶ προσέθηκεν :

— Ἡ κόρη μου δὲν εἶναι πολὺ καλὰ σήμερον καὶ θὰ τὴν συγχωρήσης.

— ὦ ! θεία μου, πόσον εἶσθε καλὴ ! ἀνέκραξεν ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα φέρασα τὸ ῥινόμακτρον της εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της.

Ὁ νεκρὸς κοζάκος ἀνήγγειλε τὸν κ. Γεδεωνόφσκην. Ὁ γέρον φλύαρος εἰσήλθε μειδιῶν καὶ χαιρετῶν δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ. Ἡ Μαρία Δημητριάδνα τὸν παρουσίασεν εἰς τὴν κυρίαν Λαβρέτσκη. Κατ' ἀρχὰς ἐκεῖνος ἐστενοχωρήθη πολὺ, ἀλλ' ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἔλαβεν ἀπέναντί του φιλαρέσκους τρόπους πλήρεις σεβασμοῦ, οἵτινες τὸν ἔκαμον νὰ ἐρυθριάσῃ μέχρι τῶν ὠτων. Τότε αἱ φλυαρίαι καὶ αἱ φιλοφρονήσεις ἐγένοντο ἀφθονοί. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἤκουε τούτου συγκαταρούσα τὸ μείδιμά της καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν. Ὁμίλησε μετριόφρονως περὶ τῶν Παρισίων, περὶ τῶν εἰς Βάδεν ταξειδιῶν της, ἔκαμε δις ἢ τρίς τὴν Μαρίαν Δημητριάδναν νὰ γελάσῃ καὶ ἐκάστην φορὰν ἐστέναζεν, ὡσεὶ ἐπετίμα ἐαυτὴν διὰ τὴν παρακκίρον εὐθυμίαν της ! Ἐζήτησε τὴν ἀδειαν νὰ φέρῃ τὴν Ἄδαν, ἐκβλοῦσα δὲ τὰ χειρόκτια της, ἐδείκνυε διὰ τῶν λεπτῶν δακτύλων της ποῦ ἔφερον τῶρα τὸν ποδόγυρον εἰς τὰς ἐσθῆτας, τὰς ταινίας κλπ. κλπ. Ὑπεσχέθη νὰ φέρῃ φιλιδίον νέου μυρωδικῶν Εὐωδία Βικτωρίας καλούμενον καὶ ἔχον ὡς παιδίον, ὅταν ἡ Μαρία Δημητριάδνα συγκατατεθῆ νὰ δεχθῆ τὸ μικρὸν ἐκεῖνο δῶρον. Ἐκλαυσεν ὀλίγον διηγουμένη τὸ εὐάρεστον αἰσθημα μεθ' οὗ ἤκουσε τὸν ἦχον τῶν κωδῶνων

τῶν ῥωσικῶν ἐκκλησιῶν ! Τὴν συνεκίνησε μέχρι βάθους καρδίας.

Τῆ στιγμῆ ἐκεῖνη ἡ Ἐλίζα εἰσήλθεν.

Ἀπὸ τῆς πρώτας, ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν παγωμένη ἐκ φρίκης ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λαβρέτσκη, ἡ Ἐλίζα προητομαζέτο διὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην προησθάνετο ὅτι ὤφειλε νὰ εἴη ἀπεφάσισεν νὰ μὴ τὴν ἀποφύγῃ, ἵνα τιμωρήσῃ τὰς ἐγκληματικὰς ἐλπίδας της, ὡς ἀπεκάλεϊ ταύτας. Ἐνόει ὅτι ὁ βίος της συνετριβῆ ἐντὸς δύο ὥρων τὰ χαρακτηριστικὰ της ἐγένοντο ἰσχνά, ἀλλὰ δὲν ἐκλαυσεν.

— Ἡμῖν ἀξία τούτου. ἐσκέπτετο καταπατούσα ἐναγωνίως πικρὰ καὶ κακὰ αἰσθημῆτα, ἅτινα ἐρόβιζον καὶ αὐτὴν ταύτην. Πρέπει νὰ ὑπάγω ! ἐσκέφατο ὅταν ἔμαθε τὴν ἀφίξιν τῆς κυρίας Λαβρέτσκη.

Ἐμεινεν ἐπὶ πολὺ πρὸ τῆς θύρας τῆς αἰθούσης πρὶν ἀποφασίσῃ νὰ τὴν ἀνοίξῃ. Ἐπὶ τέλους διέβη τὸν οὐδὸν διαλογισθεῖσα :

— Εἶμαι ἐνοχος ἐνώπιον τῆς γυναικὸς ταύτης.

Προσεπάθησε νὰ τὴν θεωρήσῃ κατὰ πρόσωπον καὶ νὰ μειδιάσῃ εἰς αὐτὴν. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα μόλις τὴν παρετήρησε καὶ ἔβη εἰς προὔπαντήσιν της, ὑπεκλίθη δὲ πρὸ αὐτῆς ἐλαφρῶς καὶ εὐγενῶς, ἀλλὰ μετὰ τινος σεβασμοῦ.

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ συστήσω ἐμαυτὴν πρὸς ὑμᾶς, εἶπε δι' ἐπαγωγῶν φωνῆς. Ἡ μήτηρ σας ἐρέθη πρὸς με μετὰ τὸ σαύτης ἐπιεικείας, ὥστε ἐλπίζω ὅτι καὶ ὑμεῖς ἐπίσης θὰ φανήτε καλὴ πρὸς με.

Ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου τῆς Βαρβάρας Παυλόβνας, λεγούσης ταῦτα, τὸ ψευδὲς μειδιάμα της, τὸ ψυχρὸν καὶ ἐπιτετηδευμένον βλέμμα της, αἱ κινήσεις τῶν χειρῶν της καὶ τῶν ὤμων της, αὐτὴ ἡ ἐσθῆς της καὶ ἅπαν τὰ σῶμά της διήγειρον εἰς τὴν Ἐλίζαν τοσοῦτον ἀποστροφῆς αἰσθημα, ὥστε οὐδὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκριθῆ καὶ ἐδέησε νὰ συναθροίσῃ ἀπάσας τὰς δυνάμεις αὐτῆς ἵνα τεινῇ αὐτῇ τὴν χεῖρα.

— Αὐτὴ ἡ ὠραία νέα μὲ περιφρονεῖ, διελογίσθη ἡ κυρία Λαβρέτσκη σφιγγουσα ἰσχυρῶς τὰ παγωμένα δάκτυλα τῆς Ἐλίζης.

Στραφεῖσα δὲ πρὸς τὴν Μαρίαν Δημητριάδναν τῆ εἶπεν ἡμιφώνως :

— Ἀληθῶς εἶναι χαριστάτη !

Ἡ Ἐλίζα ἠρυθρίασεν ἐλαφρῶς ἐνόησε τὴν εἰρωνεῖαν καὶ τὴν αὐθάδειαν ἐν τῷ ἐπαίνῳ, ἀλλ' εἶχεν ἀποφασίσῃ ν' ἀντιστῆ εἰς τὰς ἐντυπώσεις της. Ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἤρξατο νὰ κεντᾶ. Ἄλλ' ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἦτο ἀποφασισμένη νὰ μὴ τὴν ἀφήσῃ νὰ ἡσυχάσῃ ἐπλησίασεν αὐτὴν καὶ ἐπήνεσε τὴν καλαισθησίαν της καὶ τὴν ἐπιδεξιότητά της. Ἡ καρδιά τῆς Ἐλίζης ἐπάλλετο ἰσχυρῶς καὶ μετὰ θλίψεως μόλις ἠδυνήθη νὰ δεσπόσῃ ἐαυτῆς καὶ νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν της. Τῆ ἐφαινετο ὅτι ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα τὰ πάντα ἐγνώριζε καὶ ὅτι ὑπόουλας τὴν καθίστα γελοῖαν. Εὐτυχῶς ὁ Γεδεωνόφσκης ὠμίλησε πρὸς τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀπέστρεψε τὴν γενικὴν προσοχὴν.

Ἡ Ἐλίζα ἔκυψεν ἐπὶ τῆς ἐργασίας της καὶ ἤρξατο νὰ παρατηρῆ λαθραίως τὴν κυρίαν Λαβρέτσκη.

— Καὶ ἠγάπησεν αὐτὴν τὴν γυναῖκα ! ἐσκέπτετο.

Ἐν τούτοις προσεπάθησε ν' ἀποδιώξῃ τῆς σκέψεως αὐτῆς τὸν Θεόδωρον. Ἐροβεῖτο μὴ χάσῃ τὸ κράτος ὅπερ μέχρι τότε ἐτήρησεν ἐφ' ἑαυτῆς. Ἡσθάνετο ἀποπλανωμένην τὴν κεφαλὴν της.

Ἡ Μαρία Δημητριάδνα ἐλάλησε περὶ μουσικῆς.

— Ἡκουσα, φιλιότη μου ἀνεψιά, ὅτι ἦσο ἀληθὴς καλλιτέχνης.

— Πρὸ πολλοῦ ἔχω νὰ παίξω, ἀπεκρίθη ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα καθήσασα πάραυτα πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ διατρέχουσα τοὺς δακτύλους της ταχέως ἐπὶ τῶν πλήκτρων. Διατάσσετε ;

— Σὲ παρακαλῶ !

Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἔκρουσε θαυμάσια λαμπρὰν καὶ δύσκολον μελέτην τοῦ Χέρτζ. Εἶχε πολλὴν εὐκίνησίαν καὶ τόνον ὅταν ἔκρουε.

— Συλφίς ! ἀνέκραξεν ὁ Γεδεωνόφσκης.

— Θαυμάσια ! Λαμπρὰ ! προσέθηκεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα. Σοὶ ὁμολογῶ, Βαρβάρα Παυλόβνα, ἐξηκολούθησε καλοῦσα ταύτην πρώτην φορὰν διὰ τοῦ ὀνόματός της, μ' ἐκπλήττεις. Εἰμπορεῖς νὰ δώσης συναυλίαν. Ἐχομεν ἐδῶ ἕνα μουσικόν, γέροντα Γερμανόν, ἰδιότροπον, ἀλλὰ πολὺ εὐπαιδευτὸν ἄνδρα. Παραδίδει μαθήματα εἰς τὴν Ἐλίζαν. Αὐτὸς θὰ τρελλαθῆ ὅταν σὲ ἀκούσῃ.

— Ἡ δεσποινὶς Ἐλίζα εἰς ἐπίσης μουσικῆ ; ἠρώτησεν ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα στρέψασα ἐλαφρῶς τὴν κεφαλὴν πρὸς ἐκεῖνην.

— Ναί, δὲν παίζει ἀσχημὰ καὶ ἀγαπᾶ τὴν μουσικὴν. Ἄλλὰ τί εἶν' αὐτὴ ἐνώπιόν σου ; Ἐχομεν ἀκόμη ἐδῶ ἕνα νέον. Πρέπει νὰ τὸν γνωρίσης. Εἶναι κατὰ βάθος καλλιτέχνης, συνθέτει μάλιστα πολὺ ὠραία. Αὐτὸς θὰ δυνηθῆ νὰ σὲ ἐκτιμήσῃ.

— Εἶς νέος ! καλλιτέχνης ! κάνεις πτωχὸς μουσικὸς ἀναμφιβόλως ;

— Θεέ μου, ὄχι, εἶναι εἰς ἐκ τῶν κομψοτάτων νέων μας, καὶ ὄχι μόνον εἰς τὴν πόλιν μας, ἀλλ' εἰς Πετροῦπολιν. Εἶναι ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τὸν δέχεται ἡ καλλιτέρα κοινωνία. Ὁ κύριος Πάνχιν εὐρίσκεται ἐδῶ κατ' ἐντολὴν τῆς κυβερνήσεως. ὦ ! εἶναι μέλλων ὑπουργός.

— Εἶναι καλλιτέχνης ;

— Καλλιτέχνης κατὰ βάθος, σοὶ λέγω. Καὶ τί ἐράσμιος ἄνθρωπος ! Ὁ θὸν ἴδης. Ἐρχεται ἐδῶ συχνὰ καὶ τῷ εἶπα νὰ ἔλθῃ ἀπόψε. Ἄ ! ἐλπίζω νὰ ἔλθῃ ! προσέθηκε στήριζομένη ἐπὶ τῆς φράσεως ταύτης μετ' ἐλαφροῦ στεναγμοῦ καὶ μετὰ πικροτάτου μειδιάματος.

Ἡ Ἐλίζα ἐνόησε τὴν ἔννοιαν τοῦ μειδιάματος τούτου, ἀλλ' ἐνησχολεῖτο πολὺ εἰς ἄλλο πρᾶγμα καὶ δὲν ἔδωκε πολλὴν προσοχὴν.

— Εἶναι νέος ; εἶπεν ἡ Βαρβάρα.

— Είκοσιοκτώ ἐτῶν καὶ πολὺ κομψός, τέλειος νέος.

— Εἴμπορεὶ νὰ εἶπῃ τις ὅτι εἶναι τύπος νεανίου, προσέθηκεν ὁ κ. Γεδεωνόφσκης.

Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἤρξατο νὰ κρούῃ αἰφνης θορυβώδη στρόβιλον τοῦ Στράους, ἀρχίζοντα διὰ τοσοῦτον ταχέος θρυλλισμοῦ, ὥστε ὁ Γεδεωνόφσκης ἀνεσκίρτησεν. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στρόβιλου, μετέβαλεν αἰφνης τεμαχίον καὶ ἤρξατο κρούουσα θλιβερόν καὶ μελαγχολικόν τεμαχίον, ἐτελείωσε δὲ διὰ τοῦ ἄσματος τῆς *Λουκίας*. Μετ' ὀλίγον ἐνόησεν ὅτι ἡ εὐθυμοῦ μουσικὴ ἦτο ἀνάρμοστος εἰς τὴν θέσιν τῆς. Ὁ σκοπὸς τῆς *Λουκίας* ἦς ἐπαίζεν ἰσχυρῶς τὰς ἐλάσσονας νότας συνεκίνησε λίαν τὴν Μαρίαν Δημητρίεβνα.

— Ὅποια ψυχὴ! εἶπε χαμηλοφώνως πρὸν τὸν Γεδεωνόφσκην.

— Συλφίς! συλφίς! ἐπανελάβεν ἐκεῖνος ἐγείρων πρὸς τὴν ὄροφὴν τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἐπέστη ἡ ὄρα τοῦ δεῖπνου. Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα κατῆλθεν ὅτε εἶχεν ἤδη παρατεθῆ ὁ ζωμός. Ἐδέχθη τὴν κυρίαν Λαβρέτσκη ψυχρότατα, μόλις ἀπήντησεν εἰς τὰς φιλοφρονήσεις αὐτῆς καὶ δὲν ἔδωκε πλέον προσοχὴν εἰς αὐτήν. Ἡ Βαρβάρα μετ' ὀλίγον ἐνόησεν ὅτι οὐδὲν θὰ κατῶρθου εἰς τὴν γραίαν ἐκείνην καὶ ἔπαυσε νὰ ἐνασχολῆται περὶ ταύτης. Τοῦναντίον ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἐδιπλασίασε τὰς πρὸς τὴν ἀνεψιάν τῆς περιποιήσεις τῆς, τὸ δὲ ἀνοίκειον τοῦ τρόπου τῆς θείας τῆς τὴν δυσηρέστησεν. Ἄλλως τε ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα δὲν ἐφαίνετο μόνον ὠργισμένη κατὰ τῆς Βαρβάρας Παυλόβνας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς Ἐλίζης. Μετὰ ζωηροὺς ὀφθαλμούς ἐμενε ἀτενής, ὠχρὰ, κιτρίνη, μὲ συνεσφιγμένα τὰ χεῖλη καὶ δὲν ἔτρωγεν. Ἡ Ἐλίζα ἐφαίνετο γαλήνιος· πᾶν αἶσθημα εἶχεν ἐγκαταλείψῃ αὐτήν. Ἡ ἀδράνεια τοῦ καταδίκου εἶχεν εἰσέλθῃ εἰς τὴν καρδίαν τῆς.

Διαρκούντος τοῦ δεῖπνου ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ὀλίγον ὠμίλει· ἐφαίνετο συγκεκριμένη, τὰ δὲ χαρακτηριστικὰ τῆς ἀπέπευον μετριόφρονα μελαγχολίαν. Μόνος ὁ Γεδεωνόφσκης ἔδιδεν ὀλίγην ζωὴν εἰς τὴν συνομιλίαν διὰ τῶν ἀνεκδότων του, καίτοι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐθεώρει διὰ δειλοῦ ὕφους τὴν Μαρίαν Δημητρίεβναν βήχων τὴν ἐστενοχωρημένην ἐκείνην βήχα ἥτις τῷ ἐπήρχετο ὅτε, παρουσίᾳ ταύτης, ἔλεγε ψεῦδος τι. Τὴν φορὰν ταύτην ἐκείνη τὸν ἀφῆκε νὰ λέγῃ. Μετὰ τὸ δεῖπνον παρετήρησεν ὅτι ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἠγάπα μανιωδῶς τὸ παιγνίδιον, τοῦθ' ὀπερ τοσοῦτον εὐηρέστησε καὶ συνεκίνησε τὴν Μαρίαν Δημητρίεβναν ὥστε διελογίσθη.

— Τί βλάξ πού θὰ ἦναι αὐτὸς ὁ Θεόδωρος Ἰβάνοβιτς διὰ νὰ μὴ ἐκτιμᾷ τοιαύτην γυναῖκα!

Ἐκάθησε λοιπὸν εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ παιγνιδίου, εἰς ἣν εἶχε καθῆσθ ἡδὴ ὁ Γεδεωνόφσκης. Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα παρέλαβε τὴν Ἐλίζαν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς, εἰποῦσα αὐτῇ ὅτι ὑπέφερε πολὺ ἐκ κεφαλαλγίας.

— Ναί, ναί, ἔχει φοβερὸν κεφαλόπονον,

εἶπεν ἡ Μαρία Δημητρίεβνα στραφεῖσα πρὸς τὴν κυρίαν Λαβρέτσκη. Καὶ ἐγὼ ὑποφέρω συχνὰ ἀπὸ φοβερὰν ἡμικρανίαν ἢ ὅποια...

— Ἀλήθεια! εἶπεν ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα.

Ἡ Ἐλίζα εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς θείας τῆς καὶ καταβλήθησεν τέλος ἔπεσεν ἐπὶ τινὸς ἔδρας. Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἐπὶ πολὺ τὴν παρετήρησεν ἐν πηγῇ. Εἶτα ἐγονυπέτησε πρὸ αὐτῆς καὶ ἤρξατο, σιγῶσα πάντοτε, ν' ἀσπάζεται ἀλληλοδιαδόχως ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας αὐτῆς. Ἡ Ἐλίζα ἔκλινε πρὸς αὐτήν, ἠρθυρίασε καὶ ἤρξατο νὰ κλαίῃ. Ἀλλὰ δὲν ἀνήγειρε τὴν Μάρθαν Τιμοθέβναν, δὲν ἀπέσυρε τὰς χεῖράς τῆς. Ἐνόει ὅτι δὲν ἐδικαιούτο νὰ τὰς ἀποσύρῃ, ὅτι δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ ἐμποδίσῃ τὴν δύσμοιρον γραίαν νὰ τῇ ἐκφράσῃ τὴν μετάνοιαν τῆς, τὴν ἀγάπην τῆς, νὰ τῇ ζητήσῃ συγγνώμην διὰ τοὺς λόγους τῆς τῆς προτεραιίας. Καὶ ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἀδιακόπως ἠσπάζετο τὰς τὸσον ὠχρὰς καὶ τὸσον λεπτὰς χεῖρας αὐτῆς. Ἀμφοτέραι ἐκλαίον σιωπηλῶς. Ἡ γαλῆ Μάρθας ἐρογγάλιζεν ἐντὸς πλατέος θρονίου, πλησίον ἡμιτελοῦς πλεξιμάτου, ἢ φλοξ τῆς πρὸ τῆς εἰκόνας καιούσης λυχνίας μόλις ἐταλαντεύετο καὶ κεκρυμμένη ὀπισθεν τῆς θύρας τοῦ γειτονικοῦ δωματίου ἡ Ἀναστασία Καρπόβνα ἐκράτει βινόμακτρον καὶ ἀπέμασσε λαθραίως τοὺς ὀφθαλμούς.

ΛΘ'

Ἐν ᾧ συνέβαινον ταῦτα, κάτω ἐν τῇ αἰθουσῇ ἐπαίζον. Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἐκέδαινε καὶ τούτου ἕνεκα ἦτο εὐθυμος. Ὑπηρετῆς τις εἰσελθὼν ἀνήγγειλε τὸν Πάνχιν. Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἀφῆκε τὰ χαρτὰ καὶ ἐκινήθη ἐπὶ τοῦ θρονίου τῆς, ἡ δὲ Βαρβάρα Παυλόβνα ἐθεώρησε ταύτην εἰρωνικῶς καὶ ἔστρεψε τὰ βλέμματά τῆς πρὸς τὴν θύραν. Ὁ Πάνχιν ἐφάνη ἐφόρει μέλαινα ἐπενδύτην κομωμένον μέχρι τοῦ λαιμοῦ καὶ ὑψηλὸν ἀγγλικὸν περιλαίμιον.

— Πολὺ μοῦ ἐστοίχισε νὰ ἔλθω, ἀλλὰ βλέπετε ἦλθα μ' ὅλα ταῦτα.

Ἴδου τί ἐξέφραξε τὸ ἀρτίως ἐξυρισμένον καὶ σοβαρὸν πρόσωπόν του.

— Τί σοῦ συνέβη, Βαλδεμάρ; ἀνέκραξεν ἡ Μαρία Δημητρίεβνα, μέχρι τοῦδε εἰσῆρχεσο χωρὶς νὰ σ' ἀναγγείλουν.

Ὁ Πάνχιν διὰ βλέμματος μόνον ἀπεκρίθη αὐτῇ, καὶ τὴν ἐχαιρέτισε μετὰ σεβασμοῦ, ἀλλὰ δὲν ἠσπάσθη αὐτῆς τὴν χεῖρα. Ἐκείνη τὸν παρουσίασε πρὸς τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν, οὗτος δὲ ὑποχωρήσας ἐν βῆμα ἐχαιρέτισε ταύτην μετὰ τῆς αὐτῆς εὐγενείας, ἀλλὰ μετὰ πλείονος χάριτος καὶ σεβασμοῦ, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ παιγνιδίου.

Μετ' ὀλίγον τὸ παιγνίδιον ἐπεράνη. Ὁ Πάνχιν ἐζήτησεν εἰδήσεις περὶ τῆς Ἐλίζης Μιχαηλόβνας καὶ ἔμαθεν ὅτι ἦτο ἀδιάθετος. Ἐξέφρασε τὴν λύπην του, εἶτα δὲ ἤρξατο νὰ συνομιλῇ μετὰ τῆς Βαρβάρας Παυλόβνας, τονίζων διπλωματικῶς

τὰς λέξεις καὶ ἀκούων μέχρι τέλους τὰς ἀπαντήσεις ἐκείνης.

Ἄλλ' ἡ σπουδαιότης τοῦ διπλωματικοῦ αὐτοῦ τόνου οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἔσχεν εἰς τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν. Τὸν ἐθεώρει κατὰ πρόσωπον, ὠμίλει μετ' εὐκολίας, ἐν ᾧ συγκατούμενον μειδιᾶμα ἐφαίνετο συστέλλον τούς λεπτὰς ρῶθινάς τῆς. Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπήνεσε καθ' ὑπερβολὴν τὸ τάλαντον τῆς νεαρᾶς γυναικός. Ὁ Πάνχιν ἔκλινεν εὐγενῶς τὴν κεφαλὴν, ὅσον τῷ ἐπέτρεπε τὸ περιλαίμιον αὐτοῦ, εἰπὼν ὅτι «ἐκ τῶν προτέρων ἦτο πεπεισμένος» καὶ ἤρξατο συνομιλίας καθ' ἡν ἀνέφερε καὶ τὸν κ. δὲ Μετερνίχ.

Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἡμιέκλεισε τοὺς μελανοὺς ὀφθαλμούς τῆς καὶ εἶπε χαμηλοφώνως·

— Ἀλλὰ καὶ σεῖς εἰσθε καλλιτέχνης ἐπίσης.

Εἶτα προσέθηκεν ἔτι χαμηλοφώνως·

— Ἐλθετε!

Καὶ διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς ἐδειξε τὸ κλειδοκύμβαλον. Ἡ μόνη αὐτῆ λέξις προφερθεῖσα ὑπὸ τῶν χειρῶν τῆς: «Ἐλθετε!» μετέβαλε στιγμιαίως, ὡς ὑπὸ μαγείας, ὅλους τοὺς τρόπους τοῦ Πάνχιν. Τὸ περιφρονεῖ ὕφος αὐτοῦ ἐξηφανίσθη· ἐμειδιάσεν, ἐνεψυχώθη καὶ ἐξεκόμῳσε τὸν ἐπενδύτην αὐτοῦ.

— Ἐγὼ, καλλιτέχνης, οἶμοι! εἶπεν. Ἀλλὰ σεῖς, καθὼς λέγουν, εἰσθε γνησία καλλιτέχνης.

Καὶ παρηκολούθησε τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον.

— Εἰπέτε του νὰ ψάλλῃ τὸ πρὸς τὴν σελήνην ἄσματίον του! ἐφώνησεν ἡ Μαρία Δημητρίεβνα.

— Ψάλλετε; ἠρώτησεν ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα, θεωρήσασα τοῦτον διὰ ζωηροῦ καὶ ταχέος βλέμματος. Καθήσαστε.

Ὁ Πάνχιν ἠθέλησε ν' ἀποποιηθῇ.

— Καθήσαστε, ἐπανελάβεν ἐκείνη πλήττουσα σφοδρῶς τὸ ἐρείσιωντον τῆς ἔδρας. Ἐκεῖνος ἐκάθησεν, ἔβηξε, παρεμέρισεν ὀλίγον τὸ περιλαίμιόν του καὶ ἔψαλε τὸ ἄσματίον του.

— Χαριέστατον! ἐψιθύρισεν ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα, ψάλλετε πολὺ καλὰ καὶ μὲ ἐκφρασίαν. Ἐπαναλαβετέ το.

Περιήλθε τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ ἐτοποθετήθη ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ Πάνχιν. Οὗτος ἐπανελάβε τὸ ἄσματίον μετ' ἐμφαντικωτάτης ἐκφράσεως. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα, τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου στηρίζουσα καὶ ἔχουσα τὰς λευκὰς χεῖρας αὐτῆς ἀνωθεν τῶν χειρῶν τῆς, τὸν παρετήρει ἀσκαρδαμυκτεῖ.

Ὁ Πάνχιν ἔπαυσε τὸ ἄσματίον του.

— Χαριέστατον! καὶ χαριεστάτη ἐπίσης ἡ ἰδέα! εἶπεν αὐτῆ μετὰ τὴν ἡρεμὸν βεβαιότητα ἐμπειρογνώμονος. Ἐγράψατέ ποτε διὰ γυναικεῖαν φωνήν, διὰ μεσοφώνον;

— Τίποτε σχεδὸν δὲν γράφω, ἀπεκρίθη ὁ Πάνχιν. Παρέργως τὰ κάμνω, κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς μου... Ἀλλὰ σεῖς, ψάλλετε;

— Ναί, ψάλλω.

— "Ω! ψάλλε μας κάτι τι, ανέκραξεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα.

Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ὠρθωσε τὴν κεφαλὴν καὶ διὰ τῆς χειρὸς παρεμέρισε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς τῆς ἀπὸ τῶν χρωματισθέντων παρειῶν τῆς.

— Αἰ φωναί μας θὰ συμφωνοῦν, εἶπε στραφεῖσα πρὸς τὸν Πάνχιν. "Ἄς ψάλωμεν κάμμιν διωδιάν. Εἰξεύρετε τὸ *Εἶμαι ἱηλότυπος ἢ μᾶλλον τὸ Ἄος μοι τὴν χεῖρα ἢ τὸ Θαύμασον τὴν ἀργυρᾶν σελήην*.

— "Ἐψάλλα ἄλλοτε τὸ *Θαύμασον τὴν ἀργυρᾶν σελήην*, ἀπεκρίθη ὁ Πάνχιν, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ καὶ τὸ ἐλησμόνησα.

— Δὲν πειράζει, θὰ τὸ ἐπαναλαθῶμεν αἰγὰ... Ἀφήσατέ με νὰ καθήσω.

Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἐκάθησε πρὸ τοῦ κλειδοκουμβάλου, ὁ δὲ Πάνχιν ἐτοποθετήθη παραπλευρῶς ταύτης. "Ἐψαλον καὶ διωδιάν χαμηλοφώνως· ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἐπανελάβε ταύτην εἰς διάφορα μέρη, εἶτα δὲ ἔψαλον ταύτην μεγαλοφώνως, κατόπι δ' ἐπανελάβεν ἀκόμη δις.

Ἡ φωνὴ τῆς Βαρβάρας Παυλόβνας δὲν ἦτο πλέον ζωηρά, ἀλλ' ἐχειρίζετο ταύτην λίαν ἐντέχνως. Ὁ Πάνχιν κατὰ πρῶτον εἶχε δειλιάσῃ καὶ ἐσφαλλεν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀνέλαβεν ὀλόκληρον τὸ θάρρος αὐτοῦ καὶ ἔψαλλεν οὐχὶ μὲν ἄνευ σφάλματος, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐκίνει τοὺς ὦμους, ἐταλάντευεν ὀλόκληρον τὸ σῶμά του καὶ ἤγειρεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν χεῖρα, οἰοεὶ γνήσιος ἀοιδός. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἔκρουσε δις ἢ τρίς τεμάχια τινὰ τοῦ Τάλμπερ καὶ ἔψαλε φιλαρέσκως γαλλικὸν ἄσματιον. Ἡ Μαρία Δημητριάδνα ἠγνόει πλέον πῶς νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν εὐχαρίστησιν τῆς· πολλάκις ἠθέλησε νὰ στείλῃ ἓνα καλὸς τὴν Ἐλιζαν· ὁ Γεδεωνόφσκης δὲ δὲν εὕρισκε λόγους καὶ ἐκίνει μόνον τὴν κεφαλὴν· αἶφνης ὅμως ἐχάσμηθη ἐξ ἀπροόπτου καὶ μόλις ἔλαβε καιρὸν νὰ θέσῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στόματός του· τὸ χάσμημα τοῦτο παρετήρησεν ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα καὶ στρέψασα παράτα τὴν ῥάχιν πρὸς τὸ κλειδοκούμβαλον εἶπεν·

— Ἄρκετὰ ἐπαίξαμεν, ἄς συνομιλήσωμεν.

Καὶ διεσταύρωσε τὰς χεῖρας.

— Ναί, ἄρκετὰ ἐπαίξαμεν, ἐπανελάβεν εὐθύμως ὁ Πάνχιν.

Καὶ ἤρξατο μετ' αὐτῆς γαλλιστὶ συνομιλίαν.

— Νομίζει κάνεις πῶς εὕρισκεται εἰς γαλλικὸν σαλόνι, διελογίζετο ἡ Μαρία Δημητριάδνα, ἀκούουσα τὴν ποικίλην ἐκείνην συνομιλίαν.

Ὁ Πάνχιν ἦτο ἐμπλεως χαρᾶς, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπήστραπτον καὶ τὰ χεῖλη του ἐμειδίων. Κατ' ἀρχάς, ὅτε τὸ βλέμμα του συναντᾶτο μετὰ τοῦ τῆς Μαρίας Δημητριάδνας, ἐπέρα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ προσώπου του, συνωφροῦτο καὶ ἐξέβαλε βραθεῖς στεναγμούς, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐλησμόνησε παντελῶς τὸ πρόσωπόν του καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἐγκατελείφθη εἰς τὴν κοσμηκὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἄμα συνομιλίαν του. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα, κατεδείχθη τελεία φιλόσοφος· εἰς πάντα ἔδιδεν ἀπάν-

τησιν, οὐδὲν τὴν ἐνέβλεπεν εἰς στενοχωρίαν καὶ περὶ οὐδενὸς ἀμφέβαλλεν. Εὐκόλως ἐβλεπέ τις ὅτι συχνάκις καὶ πολὺ εἶχεν ὀμιλήσῃ μετὰ παντοίων περιουστάτων ἀνδρῶν. Οἱ Παρίσιοι ἦσαν ὁ ἄξων ὄλων τῶν σκέψεών της, ὄλων τῶν αἰσθημάτων της.

Ὁ Πάνχιν ἔφερε τὴν ὀμιλίαν εἰς τὴν γραμματολογίαν, παρετήρησε δὲ ὅτι καὶ αὐτὴ, ὅπως οὗτος, μόνον γαλλικὰ ἔργα ἀνέγνωσεν. Ἡ Γεωργία Σάνδη τῇ ἐνεποιεῖ ἀγανάκτησιν, ἐθαύμαζε τὸν Βαλζάκ, καίτοι εὐρισκεν αὐτὸν κοπιαστικόν. Τὸν Εὐγένιον Σύνη καὶ τὸν Σκριβ εθεώρει ὡς βαθυτάτους γνώστας τῶν ἀνθρώπων, ἐλάτρευε τὸν Δουμᾶν καὶ τὸν Φεβάλ, πάντων δὲ ἐσωτερικῶς προὔτιμα τὸν Πῶλ δὲ Κῶκ, ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι οὐδὲ τὸ ὄνομά του εἶπεν.

Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι μετρίως ἐνδιέφερον αὐτὴν ἡ γραμματολογία. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἀπέφυγε πᾶν ὅ,τι, ἔστω καὶ μακρόθεν, ἠδύνατο ν' ἀναπολήσῃ αὐτῇ τὴν θέσιν της· οὐδόλως ἐγένετο λόγος περὶ ἔρωτος εἰς τὴν ὀμιλίαν της, τοῦναντίον οἱ λόγοι της ἐξεδήλουν τὴν πρὸς τοὺς ἐρωτας ἀποδοκιμασίαν της καὶ διεκρίνοντο ὡς προσερχόμενοι ἐξ ἀπογοητεύσεως καὶ μετριοφροσύνης. Ὁ Πάνχιν ἀντέκρουε ταύτην, ἀλλ' ἐκείνη ὑπεστήριξε τοὺς λόγους της... Παραδόξως ὅμως ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ στόματός της ἐξήρχοντο κατηγορικοὶ λόγοι, ἀδυσώπητοι συχνάκις, αὐτὸς ὁ ἦχος τῆς φωνῆς της ἦτο θωπευτικὸς καὶ τρυφερός καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐφαίνοντο ὅτι ἔλεγον... Τί ἀκριβῶς ἔλεγον οἱ ὠρατοὶ ὀφθαλμοὶ της δυσκόλως δύναται τις νὰ καθορίσῃ, ἀλλ' ἡ ἡδεῖα καὶ κεκρυμμένη λαλιά αὐτῶν οὐδὲν αὐστηρὸν ἐνεῖχον. Ὁ Πάνχιν προσεπάθει νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἔννοιαν, προσεπάθει δ' ἐπίσης ν' ἀποκριθῇ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἀλλ' ἠσθάνετο τὴν ἀνικανότητά αὐτοῦ. Ἐγνώριζεν ὅτι ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ὑπερεῖχεν αὐτοῦ, ἡ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐλθοῦσα πολὺπειρος καὶ διακρινομένη γυνὴ αὐτῆ, ἡ Παρισινὴ σχεδόν, καὶ ἐνώπιον ταύτης δὲν ἠσθάνετο ἑαυτὸν κύριον. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα συνείθιζεν, ἐν ᾧ ὠμίλει, νὰ ἐγγίξῃ ἔλαφρῶς τὴν χεῖριδά του ἐπενδύτου τοῦ μετ' αὐτῆς διαλεγομένου, αἱ δὲ στιγμιαῖα αὐτὰ ἐπαφαί ἐτάρασσον πολὺ τὸν Βλαδίμηρον Νικολάεβιτς. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα κατεῖχε τὴν τέχνην νὰ οἰκειῶται εὐθὺς μεθ' ἀπάντων καὶ μόλις δύο ὦραι εἶχον παρέλθῃ καὶ ὁ Πάνχιν ἐνόμιζεν ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ἐγνώριζε ταύτην, ἐν ᾧ ἡ Ἐλιζα, αὐτὴ αὐτῇ ἡ Ἐλιζα, ἦν ἐν τούτοις ἠγάπα ἀκόμη, ἦν τὴν προτεραιάν εἶχε ζητήσῃ νὰ νυμφευθῇ, ἡ Ἐλιζα ἔμενεν ἀπομακρυσμένη αὐτοῦ καὶ ἐφαίνετο ἐξαφανιζομένη εἰς ὀμίχλην. Τὸ τέϊον προσεφέρθη, ἡ δὲ συνομιλία ἔλαβε στενοτέραν ἔτι τροπὴν. Ἡ Μαρία Δημητριάδνα ἐκάλεσε τὸν νεαρὸν κοζάκον καὶ τὸν διέταξε νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν Ἐλιζαν νὰ καταβῇ εἰς τὴν αἴθουσαν, ἂν ἡ ἡμικρανία ταύτης παρηλθῇ. Ὁ Πάνχιν ἀκούσας τὸ ὄνομα τῆς Ἐλιζῆς ὠμίλησε περὶ ἀπαρνήσεως καὶ θυσιάσας καὶ ἤρξατο νὰ συζητῇ περὶ τοῦ ζητήματος: Τίς εἶναι ἰκανότερος ὁ ἀνὴρ ἢ ἡ

γυνή; Ἡ Μαρία Δημητριάδνα ἐξήφθη παραχρησά, εἶπεν ὅτι ἡ γυνὴ βεβαίως εἶναι ἰκανότερα, ὅτι εἰς δύο λέξεις ἤθελεν ἀποδείξῃ τοῦτο, ἐσυγχύσθη καὶ ἀφ' οὗ ἔφερον ἀτυχῆ παρομοίωσιν, ἐπίωπῃσε τέλος. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα λαβοῦσα μουσικὸν τι τεμάχιον, ἐκάλυψε δι' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἡμισὺ τὸ πρόσωπόν της καὶ στραφεῖσα πρὸς τὸν Πάνχιν τῷ εἶπε χαμηλοφώνως, ἐν ᾧ εὐάρεστον μειδιάμα διέστελλε τὰ χεῖλη της καὶ ἐν ᾧ ἔτρωγε παξιμάδιον.

— Δὲν εἶναι ἐξυπνὴ, ἡ καυμένη.

Ὁ Πάνχιν ἐξέπλάγη ὀλίγον καὶ ἐτρόμαξε διὰ τὴν τόλμην τῆς Βαρβάρας Παυλόβνας, ἀλλὰ δὲν ἐνόησε πῶσον ἡ ἀπροσδόκητος αὐτῆ σκέψις ἐνέφαινε καὶ δι' αὐτὸν περιφρόνησιν, λησμονῶν δὲ τὰς θωπειάς καὶ τὴν ἀγάπην τῆς Μαρίας Δημητριάδνας, τὰ γεύματα ἄτινα τῷ παρέσχε, τὰ χρήματα ἄτινα κρυφίως τῷ ἐδάνεισεν, ἀπεκρίθη, ὁ δυστυχῆς! μετὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου καὶ μειδιάματος·

— Ναί!

Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα τὸν ἐθεώρησε φιλικῶς καὶ ἠγέρθη. Ἡ Ἐλιζα εἰσῆλθεν εἰς μάτην ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα προσεπάθησε νὰ τὴν κρατήσῃ, ἡ νεανίς ἤθελε νὰ υπομείνῃ τὴν δοκιμασίαν μέχρι τέλους. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα μετέβη εἰς προὔπαντησιν της ὡς καὶ ὁ Πάνχιν, οὐτινος τὸ πρόσωπον πάραυτα ἀνέλαβε τὴν προτέραν αὐτοῦ διπλωματικὴν ἔκφρασιν.

— Πῶς εἰσθε εἰς τὴν ὑγείαν σας; ἠρώτησε τὴν Ἐλιζαν.

— Καλλίτερον τώρα, εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη ἐκείνη.

— Ἡμεῖς ἐπαίξαμεν ὀλίγην μουσικὴν. Λυπηρὸν ὅτι δὲν ἠκούσατε τὴν κυρίαν Λαβρέτσκη. Ψάλλει θαυμάσια, ὡς τελεία ἀοιδός.

— Ἐλθὲ ἐδῶ! ἀνέκραξεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα.

Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἠγέρθη πάραυτα, ὡς παιδίον ὑπακούουσα, καὶ ἐκάθησε παρὰ τοὺς πόδας της ἐπὶ τινος σκίμποδος. Ἡ Μαρία Δημητριάδνα τὴν ἐκάλεσεν ἓνα διευκολύνη εἰς τὸν Πάνχιν βραχεῖαν συνομιλίαν μετὰ τῆς Ἐλιζῆς, διότι ἠλπίζεν ἔτι ὅτι ἡ θυγάτηρ της ἤθελε μεταβάλλῃ γνώμην. Τῇ ἐπῆλθον σύσσωμοι πλεῖστα ἰδέαι εἰς τὸν νοῦν, ἄς πάραυτα ἤθελε νὰ πραγματοποιήσῃ.

— Εἰξεύρεις, εἶπε χαμηλοφώνως πρὸς τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν, θὰ προσπαθῶ νὰ σὲ συμφιλιώσω με τὸν σύζυγόν σου. Δὲν ἐγγυῶμαι περὶ τῆς ἐπιτυχίας, ἀλλὰ θὰ προσπαθῶ. Εἰξεύρεις ὅτι μ' ἐκτιμᾷ πολὺ.

Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ὕψωσε βραδέως τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὴν Μαρίαν Δημητριάδναν καὶ διεσταύρωσεν ἐπιχαρίτως τοὺς βραχίονας.

— Εἰσθε ὁ σωτὴρ μου, θεῖα μου, εἶπε διὰ θεληματικῆς φωνῆς. Ἄγνωθ πῶς νὰ σὰς εὐχαριστήσω δι' ὅλας τῆς καλοσύνας σας. Ἄλλ' ἐνώπιον τοῦ Θεοδώρου Ἰβανόβιτς εἶμαι πολὺ ἔνοχος καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ μὲ συγχωρήσῃ.

— Ἄλλὰ... μήπως πράγματι;...

ἤρξατο λέγουσα ἡ Μαρία Δημητριάδνα μετὰ περιεργίας.

— Μὴ μ' ἐρωτᾶτε τίποτε, διέκοψεν ἡ Βαρβάρα Παυλόδνα καταβιάζουσα τοὺς ὀφθαλμούς· ἤμην νέα καὶ ἀπερίσκεπτος... Ἄλλως τε δὲν θέλω νὰ δικαιολογήσω ἑμαυτήν.

— Ἐν τούτοις, διατί νὰ μὴ προσπαθῆσω; Μὴ ἀπελπίζου, ἀπεκρίθη ἡ Μαρία Δημητριάδνα.

Καὶ ἠθέλησε νὰ τῆ δώσῃ ἐλαφρὸν θωπευτικὸν ῥάπισμα ἐπὶ τῆς παρειάς, ἀλλ' ἰδοῦσα τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐδειλίασεν.

— Ὅσον ταπεινὴ καὶ ἄν φαίνεται, ἐσκέφατο, πάντοτε ὁμως εἶναι ἡ κομψὴ Παρισινή.

— Εἶσθε ἀσθενής; ἔλεγε διαρκούντων τούτων ὁ Πάνχιν πρὸς τὴν Ἐλιζαν.

— Ναί, εἶμαι ἀδιάθετος.

— Σὰς ἔννοῶ, εἶπεν ἐκεῖνος μετὰ μακρὰν σιγὴν. Ναί, σὰς ἔννοῶ.

— Τί ἔννοεῖτε;

— Σὰς ἔννοῶ, εἶπε μετ' ἐμφάσεως ὁ Πάνχιν, ἀγνοῶν τί νὰ εἴπῃ.

Ἡ Ἐλιζα ἐταράχθη ἐπὶ μικρὸν, ἀλλὰ δὲν ἐβράδυνε νὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασίν της.

Ὁ Πάνχιν ὑπεκρίνετο τὸν μυστηριώδη· εἰσώπησε καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον λαβῶν σοβαρὰν στάσιν.

— Ἐν τούτοις νομίζω ὅτι εἶναι ἔνδεκα, παρετήρησεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα.

Ἄπαντες ἐνόησαν καὶ ἠτοιμάσθησαν ν' ἀναχωρήσωσιν.

Ἡ Βαρβάρα Παυλόδνα ὑπεχρεώθη νὰ ὑποσχεθῇ ὅτι ἤθελε μεταβῆ τὴν ἐπιούσαν ἵνα γευματίσῃ μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι θὰ ἔφερε μαζί της τὴν Ἄδαν. Ὁ Γεδεωνόφσκης, ὅστις ὀλίγου ἐδέησε νὰ κοιμηθῇ, καθήμενος εἰς τὴν γωνίαν του, προσεφέρθη ἵνα τὴν συνοδεύσῃ μέχρι τῆς οἰκίας της.

Ὁ Πάνχιν ἐχαίρεισεν ἅπαντας δι' ἐπισημοῦ τρόπου. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ ἀναβαθροῦ ὅτε ἐβοήθησε τὴν Βαρβάραν ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀμαξάν, ἔθλιψε τὴν χεῖρα αὐτῆς καὶ τῆ εἶπεν αὐτῆς·

— Καλὴν ἐντάμωσιν.

Ὁ Γεδεωνόφσκης ἐκάθησε πλησίον ταύτης. Καθ' ὁδὸν ἐκεῖνη ἠσμένιζε νὰ θέτῃ τὴν ἄκραν τοῦ ποδός της ἐπ' ἐκείνου τοῦ γείτονός της, ὅστις ἐστενωχωρεῖτο, καὶ ἔλεγεν ἀπείρους φιλοφρονήσεις, ἐν ᾧ ἐκεῖνη ἐμειδία φιλαρέσκως καὶ τὸν ἠρέθιζε διὰ τοῦ βλέμματός, ὅταν τὸ φῶς τοῦ φανοῦ τῆς ὁδοῦ εἰσέδυνε εἰς τὴν ἀμαξάν.

Ὁ στρόβιλος δὲ ἔκρουσε περιστρέφετο ἐπὶ ἐν τῇ κεφαλῇ της καὶ τὴν ἀπνησχόλει. Οἰονδήποτε καὶ ἂν ἦτο τὸ μέρος ἐν ᾧ εὐρίσκετο, ἤρκει νὰ φαντασθῇ αἰθουσαν χοροῦ, φῶτα, στρόβιλον ταχύτατον ὑπὸ τὸν ἦχον μουσικῆς, ἵνα πυρετώδης ζωηρότης κοχλάσῃ πάραυτα ἐντὸς αὐτῆς· οἱ ὀφθαλμοὶ της ἀπήστραπτον, μειδίαμα ἐπλάνατο ἐπὶ τῶν χειλέων της, καὶ ἀσεμνὸς τις χάρις διεχέετο ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος της.

Ἀφικομένη εἰς τὴν οἰκίαν της ἡ Βαρβάρα Παυλόδνα ἐπήδησε ἐλαφρῶς ἀπὸ τῆς ἀμαξῆς, ἐστράφη πρὸς τὸν Γεδεωνόφσκην καὶ ἀνεκάγχασεν αἰφνιδίως.

— Χαριέστατον πλάσμα, ἐσκέπτετο ὁ σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας ἐπιστρέφων οἱ-κοι, εὐτυχῶς ὅπου εἶμαι σοβαρὸς πολὺ... Ἄλλὰ διατί ἐγέλασεν;

Ἡ Μαρία Τιμοθέδνα διήλθεν ἅπασαν τὴν νύκταν εἰς τὸ προσκεφάλαιον τῆς Ἐλιζῆς.

Μ

Ὁ Λαβρέτσκις ἔμεινε μίαν καὶ ἡμίσειαν ἡμέραν ἐν Βασιλιεβσκόη καὶ διήλθεν ἅπαντα τὸν χρόνον τούτον περιπλανώμενος ἀσκόπως εἰς τὰ περίχωρα. Ἡδυνάτει νὰ μείνῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν· ἡ λύπη τὸν κατέφθειρεν. Ἡσθάνετο ἅπασας τὰς βρασάνους σφοδρῶ πάθους. Ἀνεμνήσθη τὸ αἶσθημα ὑφ' οὗ κατελήφθη ἡ ψυχὴ του τὴν ἐπιούσαν τῆς ἀφίξεώς του, ἀνεμνήσθη τὰς τότε ἀποφάσεις του καὶ ὠργίσθη ἐναντίον ἑαυτοῦ. Τί πράγμα τὸν ἀπέτρεψε τῆς ὁδοῦ τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ μόνου τοῦ λοιποῦ ἐπιτροπομένου εἰς τὸν βίον του σκοποῦ; Πάντοτε ἡ δίψα τῆς εὐτυχίας.

— Ἡθέλησες πάλιν τὴν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εὐτυχίαν, ἔλεγεν ὁμιλῶν καθ' ἑαυτόν, καὶ ἐλησμόνησες ὅτι τοῦτο εἶναι πολυτέλεια εἰς τὴν ζωὴν, ἀναξία εὐνοια ὅταν τυχὸν ἐπισκέπτεται ἅπαξ τὸν ἄνθρωπον Ἄλλ' ἡ εὐτυχία μου ὑπῆρξεν ἀτελής, ψευδής, θὰ μοὶ ἀποκριθῆς. Ἐ! λοιπόν, πᾶσα εἶναι τὰ δικαιώματά σου εἰς ἐντελὴ καὶ πραγματικὴν εὐτυχίαν; Θεώρησον περίξ σεαυτοῦ! Τίς εἶναι ἐντελῶς εὐτυχής; Ἰδοὺ χωρικός τις μεταβαίνων νὰ κοσίσῃ... εἶναι εὐχαριστημένος ἴσως ἀπὸ τὴν θέσιν του;... Ἄλλ' ἤθελες ν' ἀλλάξῃς τὴν θέσιν σου μετὰ τὴν ἰδικὴν του;... Ἐνθυμοῦ τὴν μητέρα σου: πόσον οἱ πόθοι της ἦσαν μετριόφρονες καὶ ποῖα τύχη ἔλαχεν εἰς αὐτήν! Ἠλθες λοιπὸν ἐδῶ διὰ νὰ ἀνταγωνισθῆς μετὰ τὸν Πάνχιν, ἀφ' οὗ τῷ εἶπες ὅτι ἦλθες εἰς Ῥωσίαν διὰ νὰ ὀργώσῃς μόνον τὴν γῆν; Ἠλθες διὰ νὰ τρέχῃς κατὰ τὴν δύσιν τοῦ βίου σου κατόπι τῶν νεανίδων; Μόλις ἐνόμισες σεαυτὸν ἐλεύθερον καὶ ἐλησμόνησες τὰ πάντα. Ἠρχίσεις νὰ καταδιώκῃς τὸ ὄνειρόν σου, ὅπως τὸ παιδίον καταδιώκει τὴν χρυσαλλίδα...

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν σκέψεων αὐτοῦ ἡ εἰκὼν τῆς Ἐλιζῆς παρίστατο συνεχῶς ἐν τῷ νῷ του καὶ προσεπάθει νὰ τὴν ἀποδιώξῃ· ταῦτοχρόνως ἀπεδίωκεν ἐτέραν ἀνάμνησιν ἀδιακόπως παρούσιαζομένην εἰς τὴν μνήμην του μετὰ τὰ ἀποστροφὴν ἐμπνέοντα χαρακτηριστικὰ της, ἀνάμνησιν ἧς ἡ εἰκὼν τῆς καλλονῆς ἀπέκρυπτε τὴν ἀπατεῶνα καὶ σκληρὰν καρδίαν. Ὁ γέρον Ἀντώνιος παρετήρησεν ὅτι ὁ κύριός του ἦτο ἀνήσυχος. Ἐπὶ τινα καιρὸν ἠρέκεσθη νὰ ἀναστεναχθῇ ὀπισθεν τῆς θύρας, ἀλλὰ τέλος ἐθαρρύνθη καὶ πλησιάσας τούτον τῷ προέτεινε νὰ λάβῃ θερμόν τι. Ὁ Λαβρέτσκις ὠργίσθη ἐναντίον τοῦ γέροντος, τὸν ἐξεδίωξε τοῦ δωματίου, εἶτα δὲ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ συγγνώμην. Ἡ θλιψὶς τοῦ Ἀντωνίου ἠβξήσεν ἐπὶ μᾶλλον. Ὁ Λαβρέτσκις ἠσθάνθη ἑαυτὸν ἀνίκανον νὰ μείνῃ ἐπὶ πλέον εἰς τὴν αἰθουσαν, διότι τῷ ἐφαίνετο ὅτι ὁ

πρόπαππος αὐτοῦ Ἀνδρέας, ἀπὸ τοῦ βᾶθους τῆς εἰκόνας του, ἐθεώρει περιφρονητικῶς τὸν ἄθλιον ἀπόγονόν του. «Ἄ! δὲν εἰξεύρεις τί νὰ κάμῃς», ἐφαίνοντο ὅτι τῷ ἔλεγον τὰ μορράζοντα χεῖλη του. Εἶναι δυνατόν, ἐσκέπτετο νὰ μὴ δύναμαι νὰ δαμάσω ἑμαυτὸν καὶ νὰ καταβάλλωμαι ὑπὸ τοιαύτης χιμαίρας; Ἐν τῷ πολέμῳ οἱ πληγωμένοι νομίζουσι πάντοτε ὅτι αἱ πληγαὶ τῶν δὲν εἶναι σπουδαῖαι. Ἄς μὴ ἀπατῶ ἑμαυτὸν. Δὲν εἶμαι πλέον παιδίον. Μεθ' ὅλα ταῦτα, εἶδον ἐκ τοῦ πλησίον τὴν εὐτυχίαν, τὴν ἐνόμισα δυνατὴν... καὶ ἐξηφανίσθη. Ἄς στραφῇ ἀκόμη ὁ τροχὸς τοῦ λαχείου, καὶ ὁ ἐπαίτης δύναται νὰ πλουτήσῃ· ἀλλ' ὅταν πράγμα τι εἶναι ἀδύνατον νὰ γείνη, δὲν πρέπει νὰ ἐπιμένῃ τις. Θ' ἀναλάβω τὸ ἔργον μου καὶ θὰ προσπαθῆσω νὰ σιγήσω. Ἄλλως τε, οὐχὶ διὰ πρώτην φοράν θὰ προσπαθῆσω νὰ δεσπόσω ἑμαυτοῦ. Καὶ διατί ἔφυγον; Διατί εὐρίσκομαι ἐνταῦθα κρύπτων τὴν κεφαλὴν ὡς στρουθοκάμηλος; Λέγουσι ὅτι εἶναι δύσκολον ν' ἀντιμετωπίσῃ τις τὴν δυστυχίαν. Ἐλα δά!

— Ἀντώνιε, εἶπεν ὑψηλοφώνως, ζεῦξον εὐθὺς τὸ ἀμαξίόν μου. — Ναί, διελογίσθη αὐτῆς, πρέπει νὰ μάθω νὰ ἐπιβάλλω σιγὴν εἰς ἑμαυτόν, πρέπει νὰ γείνω κύριος τῆς καρδίας μου.

Με τοιαύτας σκέψεις ὁ Λαβρέτσκις προσεπάθει ν' ἀποδιώξῃ τὴν θλιψὴν του, ἀλλ' αὕτη ἦτο μεγάλη καὶ βαθεῖα· τόσο ὥστε ἡ γρατὰ Ἀπραξία, ἧτις εἶχεν ἤδη ἀπολέσῃ πᾶσαν αἰσθησίν, ἂν οὐχὶ πᾶσαν νοσηρόσυνην, ὕψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν συνάδευσε τεθλιμμένη διὰ τοῦ βλέμματός ὅταν τὸν εἶδεν εἰσελθόντα εἰς τὴν ἀμαξάν του ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν πόλιν. Οἱ ἵπποι ἔτρεχον, ἐκεῖνος δὲ ἴστατο ἀκίνητος καὶ εὐθυτενής, παρατηρῶν ἐμπροσθεν αὐτοῦ.

ΜΑ

Τὴν προτεραίαν ἡ Ἐλιζα ἔγραψε πρὸς τὸν Λαβρέτσκιν νὰ υπάγῃ τὴν ἐσπέραν. Κατὰ πρώτον μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν του. Δὲν εὐρην οὔτε τὴν σύζυγόν του, οὔτε τὴν θυγατέρα του, παρὰ τῶν ὑπηρετῶν δ' ἐμαθεν ὅτι εὐρίσκετο εἰς τὴν οἰκίαν Καλιτίν. Ἀκούσας ταῦτα κατελήφθη ὑπὸ ματίας.

— Ἡ γυνὴ αὕτη ὠρκίσθη νὰ δηλητηριάσῃ τὴν ζωὴν μου! διελογίσθη ἐμπλεως ὀργῆς.

Ἠρξατο νὰ βηματίζῃ ἐν τῷ δωματίῳ μεγάλους βήμασιν, ἀνατρέπων τὰ πάντα, παιδικὰ ἀθύρματα, βιβλία, γυναικεῖα παίγνια. Ἐκάλεσε τὴν Ἰουστίνην καὶ τὴν διέταξε νὰ ἐγείρῃ πάντα τὰ μάταια ἐκεῖνα ἀντικειμενα.

— Μάλιστα, κύριε, εἶπεν ἐκεῖνη ἀκκιζομένη.

Ἠρξατο νὰ τακτοποιῇ τὸ δωματίον λαμβάνουσα φιλοφρονητικὸς τρόπους, ἀλλ' ἕκαστον κίνημα αὐτῆς ἀπεδείκνυεν εἰς τὸν Λαβρέτσκιν ὅτι ἐθεώρει αὐτὸν ἄνευ ἀνατροπῆς. Παρετήρει μετὰ μίσους τὴν προκλητικὴν καὶ εἰρωνά, καίτοι με-

μαραμένην, μορφήν τχύτην, με τὰς λευκάς χειρίδας της, με τὴν μεταξίνην ποδιάν της καὶ με τὸν μικρὸν σκουφὸν της. Ἐπὶ τέλους τὴν ἀπέδωξε καὶ ἀπ' οὐ ἐπὶ πολὺ ἐδίστασε ἀπεφάσισε νὰ μεταβῆ εἰς τὴν οἰκίαν Καλιτίν. Δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Μαρίας Δημητρίεβνας· διότι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπεθύμει νὰ εἰσέλθῃ εἰς δωμάτιον ἐν ᾧ εὕρισκετο ἡ σύζυγός του ἀλλὰ μέτεθῃ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Μάρθας Τιμοθέβνας. Ἐνεθυμήθη ὅτι ἡ κλίμαξ τῆς ὑπηρεσίας τῶν θαλαμηπόλων ἦγε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ἡ τύχη ἐβοήθησεν αὐτὸν συνήνησε τὴν μικρὰν Σουρότσκα εἰς τὴν αὐλὴν καὶ αὕτη τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς γραίας. Εὗρε ταύτην μόνην παρὰ τὴν συνήθειάν της, ἀσκεπῆ τὴν κεφαλὴν ἔχουσαν, κεκυρτωμένην καὶ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμέναις ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἰδοῦσα τὸν Λαβρέτσκη ἢ Μάρθα Τιμοθέβνα κατελήφθη ὑπὸ μεγίστης ταραχῆς, ἠγέρθη ἀποτόμως καὶ ἤρξατο νὰ βαδίζῃ ἐν τῷ δωματίῳ ὡσεὶ ἐζήτει τὸν σκουφὸν της.

— Ἄ! ἦλθες, εἶπε μετὰ πολυασχόλου ὕφους καὶ ἀποφεύγουσα τὸ βλέμμα του. Καλησπέρα. Ἐ! Λοιπὸν! τί νὰ κάμωμεν; Πού ὑπῆγες χθές;... Λοιπὸν ἦλθε... λοιπὸν, ναί... λοιπὸν! πρέπει λοιπὸν... εἶτε οὕτως, εἶτε ἄλλως...

Ὁ Λαβρέτσκη κατέπεσεν ἐπὶ τινος ἔδρας.

— Ναί, ναί, κάθησε, ἐξηκολούθησεν ἡ γραία. Ἦλθες κατ' εὐθείαν ἐδῶ. Ναί, ναί, φυσικά. Ἦλθες νὰ ἴδῃς πῶς εἶμαι; Εὐχαριστῶ.

Ἡ γραία ἐσιώπησεν. Ὁ Λαβρέτσκη ἠγόρευε τί νὰ τῇ εἴπῃ, ἀλλ' ἐκείνη τὸν ἐνόει.

— Ἡ Ἐλιζα! ναί, ἡ Ἐλιζα ἦτο ἐδῶ πρὸ ὀλίγου, ἐξηκολούθησεν αὕτη δένουσα καὶ λύουσα τὰς ταινίας τοῦ ἐργατικοῦ της σακκου. Δὲν εἶναι πολὺ καλά. Σουρότσκα, πού εἶσαι; Ἐλα ἐδῶ, μικροῦλά μου. Δὲν εἴμπορεῖς νὰ μείνης εἰς μίαν θέσιν. Καὶ ἐγὼ ἔχω κεφαλόπονον. Ἴσως αὐτὸ τὸ ἄσμα, αὕτη ἡ μουσικὴ ἀναμφιβόλως μοῦ τὸν ἐπροξένησε.

— Περὶ ποίων ἁσμάτων ὀμιλεῖτε, θεία μου;

— Πῶς! ἤρχισαν κηρύλα... πῶς τὸ ἀποκαλεῖς αὐτό; Διωδίας, νομίζω καὶ πάντοτε ἰταλιστί, τσί, τσί, τσά, τσά... ὡσὰν φωναὶ κορώνης. Παίζουν συγκινητικὰ τεμάχια. Αὐτὸς ὁ Πάνχιν!... καὶ ἡ ἰδική σου! Καὶ πῶς τὰ ἔκαμαν γρήγορα γρήγορα, χωρὶς μεγάλα πράγματα, ὡσὰν νὰ ἦσαν συγγενεῖς.

— Ὁμολογῶ ἐν τούτοις ὅτι αὐτὸ δὲν τὸ ἐπερίμενα, ἀπεκρίθη ἡ Λαβρέτσκη. Ἐχει μεγάλην θρασύτητα.

— Ὅχι, φίλε μου, δὲν εἶναι θρασύτης, ἀλλ' ὑπολογισμός. Ἄλλ' ὁ Θεὸς νὰ τὴν συγχωρήσῃ! Λέγουν ὅτι τὴν στέλλεις εἰς Λαβρίκη, ἀλήθεια;

— Ναί, τῆς δίδω αὐτὸ τὸ κτήμα εἰς τὴν διαθέσιν της.

— Σοῦ ἐζήτησε χρήματα;

— Ὅχι ἀκόμη.

— Δὲν θ' ἀργήσῃ ὁμοῦ. Ἄλλὰ μόνον τὸ πρόσωπόν σου εἶδον. Εἶσαι καλά;

— Ναί.

— Σουρότσκα! ἐρώνησεν αἴφνης ἡ γραία, πῆγαινε νὰ εἴπῃς εἰς τὴν δεσποινίδα Ἐλιζαν... ἄλλὰ δὴ ὄχι... ἐρώτησέ την... Κάτω δὲν εἶναι;

— Κάτω εἶναι.

— Καλά. Ἐρώτησέ την πού ἔβαλε τὸ βιβλίον μου. Εἰξεύρει βεβαίως...

— Ἐννοῶ.

Ἡ γραία ἤρξατο αὐτὴς νὰ κινήται· ἐσυρεν ἐν πρὸς ἐν τοὺς σύρτας τῆς τραπέζης της. Ὁ Λαβρέτσκη ἐκάθητο ἀκίνητος ἐπὶ τῆς ἔδρας του. Αἴφνης ἐλαφρὰ βήματα ἠκούσθησαν εἰς τὴν κλίμακα. Ἡ Ἐλιζα εἰσῆλθεν. Ὁ Λαβρέτσκη ἠγέρθη καὶ ἐχαιρέτισεν. Ἡ νεανίς ἔστη εἰς τὴν θύραν.

— Ἐλιζα, μικρά μου Ἐλιζα, εἶπεν ἡ γραία μετὰ πολυασχόλου ὕφους, πού εἶναι τὸ βιβλίον μου; Πού τὸ ἔβαλες;

— Ποῦν βιβλίον, θεία μου;

— Ἄλλὰ τὸ βιβλίον, Θεέ μου... ἄλλως τε δὲν σ' ἐκάλεσα, ἀλλ' ἀδιάφορον τί κάμνεις κάτω;... Ἰδοῦ ὁ Θεόδωρος Ἰβάνοβιτς ἦλθε. Καὶ ὁ κεφαλόπονός σου;

— Δὲν εἶναι τίποτε.

— Πάντοτε λέγεις ὅτι δὲν εἶναι τίποτε. Λοιπὸν! τί κάμνουν κάτω; Παίζουν ἀκόμη κλειδοκύμβαλον;

— Ὅχι, ἀλλὰ παίζουν χαρτί.

— Ναί, ναί, τὰ εἰξεύρει ὅλα αὐτή. Σουρότσκα, βλέπω ὅτι θέλεις νὰ τρέξῃς εἰς τὸν κῆπον, πῆγαινε.

— Καλέ, ὄχι.

— Μὴ ἀντιλέγῃς, σὲ παρακαλῶ πῆγαινε. Ἡ Ἀναστασία Καρπόβνα ὑπῆγεν εἰς τὸν κῆπον μόνη. Πῆγαινε μαζί της, πρέπει νὰ δεικνύῃς σεβασμὸν εἰς τὴν γραίαν.

Ἡ Σουρότσκα ἐξῆλθεν.

— Ἄλλὰ πού εἶν' ὁ σκουφός μου; Πού τὸν ἔβαλα; Ὅχι, ὄχι, κάθησε, τὰ πόδια μου βαστοῦν ἀκόμη... Ὅχι ἦναι εἰς τὸν θαλαμὸν μου.

Καὶ ὑπόδρα θεωρήσασα τὸν Λαβρέτσκη ἢ Μάρθα Τιμοθέβνα ἐξῆλθε. Κατ' ἀρχὰς ἀφῆκεν ἀνοικτὴν τὴν θύραν, ἀλλ' αἰφνιδίως ἐπανῆλθε καὶ τὴν ἔκλεισεν. Ἡ Ἐλιζα ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ἐρείσινώτου τῆς ἔδρας καὶ ἔφερε βραδέως τὴν χεῖρα εἰς τὸ πρόσωπόν της. Ὁ Λαβρέτσκη δὲν ἐκινήθη.

— Ἰδοῦ πῶς ἐμελλε νὰ ἰδοθῶμεν, εἶπε τέλος.

Ἡ Ἐλιζα παρομέρισε τὰς χεῖρας.

— Ναί, εἶπε δι' ὑποκόφου φωνῆς, πολὺ γρήγορα ἐτιμωρήθημεν.

— Ἐτιμωρήθημεν! ἐπανελάβεν ὁ Λαβρέτσκη. Ἄλλὰ σεῖς διατί νὰ τιμωρηθῆτε;

Ἡ Ἐλιζα τὸν ἐθεώρησεν· οἱ ὀφθαλμοὶ της δὲν ἐξεδήλουν οὔτε λύπην, οὔτε ταραχὴν, ἐφάνιντο μόνον ἀμαυρότεροι καὶ μικρότεροι· τὸ πρόσωπόν της ἦτο ὠχρὸν καὶ τὰ χεῖλη της, ἐλαφρῶς ἠμυνηνεωγμένα, ἦσαν ἐπίσης ὠχρά. Ἡ καρδιά τοῦ Λαβρέτσκη ἐσκίρτησεν ἐξ οἴκτου καὶ ἔρωτος.

— Μοὶ ἐγράψατε: «τὰ πάντα ἐτελείω-

σαν» ἐψιθύρισεν. Ἐχετε δίκαιον, τὰ πάντα ἐτελείωσαν πρὶν ἀρχίσωσιν.

— Πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅλα αὐτά, εἶπεν ἡ Ἐλιζα. Ἐυχαριστήθη διότι ἤλθατε. Ἦθελα νὰ σὰς γράψω, ἀλλὰ καλλίτερον πού ἔγεινεν ἔτσι. Δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ χάνωμεν. Ἀμφότεροι ἔχομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν καθήκοντα. Σεῖς, Θεόδωρε Ἰβάνοβιτς, πρέπει νὰ συμφιλιωθῆτε μετὰ τῆς γυναικὸς σὰς.

— Ἐλιζα!

— Ἐγὼ σὰς τὸ ζητῶ. Εἶναι ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ ἐξίλασθῶσι τὰ συμβάντα. Σκεφθῆτέ το, ἀλλὰ μὴ μοῦ τ' ἀρνήσθε.

— Ἐλιζα! πρὸς Θεοῦ! ἀπαιτεῖτε τὰ ἀδύνατα. Εἶμαι πρόθυμος νὰ πράξω πᾶν ὅ,τι με διαταξήτε, ἀλλὰ νὰ συμφιλιωθῶ τώρα μ' ἐκείνην!... Συγκκατατίθεμαι εἰς ὅλα, ἐλησμονήσα τὰ πάντα· ἐν τούτοις δὲν εἴμπορῶ νὰ ἐξανγκιάσω τὴν καρδίαν μου... Οἰκτεῖράτε με... εἶναι πολὺ σκληρὸν αὐτό.

— Δὲν ἀπαιτῶ ποσῶς παρ' ὑμῶν... ὅ,τι λέγετε. Μὴ βιώσθε μαζί της, ἂν δὲν δύνασθε, ἀλλὰ συνδιαλλαγῆτε, προσέθηκεν ἡ Ἐλιζα φέρουσα αὐτὴς τὴν χεῖρά της εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Ἐνεθυμήθητε τὴν θυγατέρα σὰς. Πράξατε αὐτὸ χάριν αὐτῆς.

— Καλά, ἐψιθύρισεν ὁ Λαβρέτσκη. Ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ πράττω ἐκπληρῶ τὸ καθήκόν μου. Ἄλλὰ τὸ ἰδικόν σας καθήκον πού συνίσταται;

— Ἐγὼ τὸ εἰξεύρω.

Ὁ Λαβρέτσκη ἀνεσκίρτησε.

— Μήπως ἀπεφασίσατε νὰ ὑπανδρευθῆτε τὸν Πάνχιν; ἠρώτησεν.

Ἡ Ἐλιζα ἐμειδίασεν ἀνεπαίσθητως.

— ὦ! ὄχι, εἶπεν.

— Ἄ! Ἐλιζα! Ἐλιζα! ἀνέκραξεν ὁ Λαβρέτσκη, πῶς θὰ ἦμεθα εὐτυχεῖς!

Ἡ Ἐλιζα τὸν ἐθεώρησεν αὐτὴς.

— Τώρα καὶ σεῖς βλέπετε, Θεόδωρε Ἰβάνοβιτς, ὅτι ἡ εὐτυχία δὲν ἐξαρτᾶται ἀπ' ἡμῶν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

— Ἄλλ' ἐπειδὴ... ναί, ἐπειδὴ σεῖς...

Ἡ θύρα τοῦ γειτονικοῦ δωματίου ἠνεώχθη ἀποτόμως καὶ ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα εἰσῆλθε κρατοῦσα τὸν σκουφὸν της.

— Με δυσκολίαν τὸν εὗρον, εἶπε καθήμενη μετὰ τοῦ Λαβρέτσκη καὶ τῆς Ἐλιζας. Τὸν εἶγον βάλῃ ἐγὼ ἡ ἰδία εἰς μίαν γωνίαν. Ἄ! τί δυστυχῆς! πού εἶναι ὅταν γηράσῃ κανεὶς! Ἄλλὰ καὶ ἡ νεότης δὲν ὑστερεῖ. Ὅχι ὑπάγῃς ὁ ἴδιος τὴν γυναικὰ σου εἰς Λαβρίκη; εἶπεν ἀποτεινομένη τῷ Θεόδωρῳ Ἰβάνοβιτς.

— Ἐγὼ, μαζί της, εἰς Λαβρίκη;... Δὲν εἰξεύρω, προσέθηκε μετὰ μικρὰν σιγῆν.

— Δὲν θὰ καταβῆς;

— Σήμερον ὄχι.

— Καλά, κάμε ὅπως θέλεις. Ἄλλὰ σὺ, Ἐλιζα, νομίζω ὅτι ἔπρεπε νὰ καταβῆς. Ἄχ! Θεέ μου! Θεέ μου! ἐλησμόνησα νὰ δώσω σιτάρι εἰς τὸν κόσσυφόν μου. Περίμενε μίαν στιγμὴν, θὰ ἐπιστρέψω εὐθὺς.

Καὶ ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἐξῆλθε δρομαία τοῦ δωματίου χωρὶς νὰ φορέσῃ τὸν σκουφὸν της. Ὁ Λαβρέτσκη ἐπλησίασε ταχέως τὴν Ἐλιζαν.

— 'Ελίζα, εἶπε δι' ἰκετευτικῆς φωνῆς, θὰ ἀποχωρισθῶμεν διὰ παντός. Ἡ καρδιά μου συντρίβεται. Δότε μοι τὴν χεῖρα ὡς σημεῖον ἀποχαιρετισμοῦ.

Ἡ 'Ελίζα ἤγειρε τὴν κεφαλὴν. Τὸ καταπεπονημένον καὶ μονονοῦ ἐσθεσμένον βλέμμα τῆς ἐσταμάτησεν ἐπ' αὐτοῦ.

— Ὅχι, ἐπιθύρισε ἀποσύρασα τὴν χεῖρα ἣν εἶχεν ἤδη τεινῆ. Ὅχι, Λαβρέτσκη (διὰ πρώτην φοράν τὸν ἀπεκάλει τοιοῦτοτρόπως) δὲν θὰ σὰς δώσω ποσῶς τὴν χεῖρα. Πρὸς τί; Ἀπομακρυνθῆτε, σὰς παρακαλῶ, γνωρίζετε ὅτι σὰς ἀγαπῶ. Ναι, σὰς ἀγαπῶ, προσέθηκεν ἰσχυρῶς. Ἄλλ' ὄχι, ὄχι...

Καὶ ἔφερε τὸ μανδήλιόν τῆς εἰς τὰ χεῖλη τῆς.

— Δότε μοι τοῦλάχιστον αὐτὸ τὸ μανδήλι.

Ἡ θύρα ἔτριξε.

Τὸ μανδήλιον ἔπεσεν ἐπὶ τῶν γονάτων του, ὁ δὲ Λαβρέτσκης δραξάμενος αὐτοῦ πρὶν πέση τὸ ἔκρυψε ταχέως εἰς τοὺς κόλπους του. Στραφεὶς συνήντησε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Μάρθας Τιμοθέβνας.

— Μικρὰ μου 'Ελίζα, μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ μήτηρ σου σὲ καλεῖ, εἶπεν ἡ γράια.

Ἡ 'Ελίζα ἠγέθη πάραυτα καὶ ἐξῆλθεν. Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἐκάθησεν αὐθις εἰς τὴν γωνίαν τῆς. Ὁ Λαβρέτσκης ἠθέλησε νὰ τὴν ἀποχαιρετίσῃ.

— Φέδια, εἶπεν ἐκείνη αἰφνιδίως.

— Ὅριστε, θεῖά μου;

— Εἶσαι τίμιος ἀνὴρ;

— Πῶς!

— Σ' ἐρωτῶ ἂν ἦσαι τίμιος ἀνὴρ.

— Ναι, ἐλπίζω.

— Χρὴ! Λοιπὸν! δός μοι τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου ὅτι εἶσαι τίμιος ἀνὴρ.

— Εὐχαρίστως, ἀλλὰ πρὸς τί;

— Αὐτὴ εἶναι ἰδική μου δουλειά. Καὶ ἂν, ἀγαπητέ μου, τὸ συλλογισθῆς, διότι δὲν εἶσαι ἀνόητος, θὰ ἐννοήσῃς διατὶ σ' ἐρωτῶ αὐτό. Καὶ τώρα, χαῖρε, φίλτατέ μου, εὐχαριστῶ διότι ἦλθες νὰ μὲ ἴδῃς.

Ἐνθυμοῦ τὸν λόγον σου καὶ φίλησόν με.

— Ω! φίλε μου, ὅλα αὐτὰ εἶναι λυπηρὰ διὰ σέ, τὸ εἰσεύρω, ἀλλ' ὅλοι ἔχομεν τὰς λύπας μας. Νά, ἐγὼ ἄλλοτε ἐφθόνην τὰς μυίας Ἰδοῦ, ἐσκεπτόμην, τίνες εὐτυχοῦσιν εἰς τὸν κάτω αὐτὸν κόσμον. Ἀλλὰ μίαν φοράν εἶδα μυίαν συλληφθεῖσαν ὑπὸ τινος ἀράχνης.

— Ὅχι, διελογίσθην, φαίνεται ὅτι καὶ αὐταὶ ἔχουν τὰς λύπας των, τί νὰ κάμωμεν, φίλε μου. . . Μὴ λησμόνει ὁμως τὴν ὑπόσχασίν σου. Πήγαινε, πήγαινε. . .

Ὁ Λαβρέτσκης κατῆλθε τὴν κλίμακα τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐπλησίαζεν ἤδη τὴν αὐλειον θύραν ὅταν ὑπηρετῆς τις ἔδραμε πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ εἶπεν:

— Ἡ Μαρία Δημητριάδνα σὰς παρακαλεῖ νὰ ὑπάγῃτε εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς.

— Εἰπέ τῆς, φίλε μου, ὅτι μοῦ εἶν' ἀδύνατον τώρα. . . ἀπεκρίθη ὁ Θεόδωρος Ἰβάνοβιτς.

— Σὰς παρακαλεῖ ἐπιμόνως, ἐξηκολούθησεν ὁ ὑπηρετῆς. Σὰς εἰδοποίησεν δὲ εἶναι μόνη.

— Οἱ ἄλλοι ἔφυγον; ἠρώτησεν ὁ Λαβρέτσκης.

— Μαλίστα, κύριε, εἶπεν ὁ ὑπηρετῆς καταστέλλων τὴν πρὸς γέλωτα ἐπιθυμίαν του.

Ὁ Λαβρέτσκης ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ τὸν ἠκολούθησεν.

Ἔπειτα συνέχισεν.

***B.

Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Μετὰ λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀφίκετο εἰς τὸν πύργον, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι, ἀεικίνητοι καὶ σπεύδοντες ὡς μύρμηκες, τῶν ὁποίων παρεβίασθη ἡ φωνεά, ἐπεδίδοντο εἰς παντοίας ἐρεῦνας πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ μέρους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ κυρίου των, διότι ὁ Σαίν-Λύκ, ὅπως κερδίσει καιρὸν, εἶχε δώσει ψευδῆ διεύθυνσιν.

Ὁ Ρεμῆ ἔπεσεν ὡς ἀερόλιθος ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ τοὺς συμπρέσυρε μεθ' ἑαυτοῦ.

Μετὰ τοσοῦτου δὲ ζήλου ἐδίει παραγγελίας, ὥστε ἡ δεσποινὰ Μονσορὼ ἠτένισεν αὐτὸν μετ' ἐκπλήξεως.

Κρυφία σκέψις διήλθε διὰ τοῦ πνεύματός τῆς καὶ ἐσκότισεν, ἐπὶ ἑν δευτερόλεπτον, τὴν ἀγγελικὴν ἀγνότητα τῆς ψυχῆς τῆς.

— Ἄ! τὸν εθεώρου φίλον τοῦ κυρίου δὲ Βουσύ, ἐπιθύρισε ἡ Ἄρτεμις, ἐνῶ ὁ Ρεμῆ ἀπεμακρύνετο μετὰ τῶν θεραπόντων, φερόντων μοτόν, φορεῖον, ψυχρὸν ὕδωρ καὶ πάντα τὰ πρὸς θεραπείαν τοῦ τραυματιοῦ ἀναγκάζει.

Αὐτὸς ὁ Ἀσκληπιὸς δὲν θὰ ἔπραττέ τι περισσώτερον μετὰ τὰς πτέρυγας τῆς θεότητός του.

ΕΕ'

Πῶς ὁ δούξ δ' Ἀνζιζοῦ μετέβη εἰς τὸ Μεριδόρ, ὅπως συλλυπηθῇ τῇ Ἀρτέμιδι ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ συζύγου τῆς, καὶ πῶς εὔρε τοῦτον ἐρχόμενον εἰς ὑποδοχὴν του.

Μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς μητρὸς του συνδιαλέξεως, ὁ δούξ δ' Ἀνζιζοῦ ἔσπευσε νὰ μεταβῇ εἰς τὰ δώματα τοῦ Βουσύ, ὅπως γνωρίσῃ τὸ αἷτιον τῆς ἀπιστεῦτου μεταβολῆς αὐτοῦ.

Ὁ Βουσύ ἐπανελάμβανε, διὰ πέμπτην φοράν, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Σαίν-Λύκ, τῆς ὁποίας ἕκαστος στίχος παρεῖχεν εὐκαρῆστους ἐννοίας.

Ἐπίσης ἡ Αἰκατερίνη, ἀποσυρθεῖσα εἰς τὸν κοιτῶνά τῆς, ἐκάλει τοὺς θεράποντάς τῆς καὶ διέταττε νὰ ἐτοιμάσωσι τὰ τῆς ἀναχωρήσεως, τὴν ὁποίαν ἐνόμιζεν, ὅτι ἠδύνατο νὰ ὀρίσῃ διὰ τὴν ἐπιούσαν ἢ τὴν μεθεπομένην ἡμέραν.

Ὁ Βουσύ ὑπεδέχθη τὸν πρίγκηπα μετὰ θελκτικῶν μειδιάματων.

— Πῶς, ἐξοχώτατε, εἶπεν, ἡ Ὑμετέρα

Ὑψηλότης, κατεδέχθη νὰ λάβῃ τὸν κόπον νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν κατοικίαν μου;

— Ναι, εἶπεν ὁ δούξ, ἔρχομαι νὰ ζητήσω μίαν ἐξηγήσιν.

— Παρ' ἐμοῦ;

— Ναι, παρὰ σοῦ.

— Ἀκούω, ἐξοχώτατε.

— Πῶς, ἀνέκραζεν ὁ δούξ, μοὶ συνιστᾷς νὰ ὀπλισθῶ πάνοπλος κατὰ τῶν ὑπαγορεύσεων τῆς μητρὸς μου καὶ ν' ἀποκρούσω ἐρρωμένως τὴν ἐπίθεσιν, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς πάλης καὶ ἐνῶ τὰ κατ' ἐμοῦ κτυπήματα τῆς μητρὸς μου ἀπέτυχον, ἔρχεσθαι καὶ μοι λέγεις: ἀποβάλετε τὸν θώρακα, ἐξοχώτατε, ἀποβάλετέ τον;

— Εἶχον συστήσει ὑμῖν, ἐξοχώτατε, νὰ ὀπλισθῆτε, διότι ἠγνόουν τὸν σκοπὸν τῆς ἐλεύσεως τῆς δεσποίνης Αἰκατερίνης. Ὅτε ὁμως εἶδον, ὅτι ἦλθε πρὸς μεγίστην δόξαν καὶ πρὸς μεγίστην εὐτυχίαν τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος. . .

— Πρὸς μεγίστην δόξαν καὶ εὐτυχίαν μου, πῶς ἐννοεῖς τοῦτο;

— Ἀναμφιβόλως, ἀπήντησεν ὁ Βουσύ. Ἄς ἴδωμεν, τί θέλει ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης; Νὰ θριαμβεύσῃ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς, διότι δὲν πιστεύω, ὡς λέγουσιν οἱ ἄλλοι, ὅτι σκέπτεσθε νὰ γενῆτε βασιλεὺς τῆς Γαλλίας.

Ὁ δούξ παρετήρησε λάθρα τὸν Βουσύ.

— Ἴσως, ἐξοχώτατε, δίδουσι τινες ὑμῖν τοιαύτην συμβουλήν· οὗτοι ὁμως, πιστεύσατέ μοι, εἶναι ἄσπονδοὶ ἐχθροὶ ὑμῶν, ἐὰν δ' ἦναι πολὺ ἐπίμονοι καὶ ἐὰν ἀγνοῆτε τίνι τρόπῳ ν' ἀπαλλαγῆτε αὐτῶν, ἀποστείλατέ τους πρὸς με καὶ θέλω πείσει αὐτούς, ὅτι πλανῶνται.

Ὁ δούξ ἐμόρφασεν.

— Ἄλλως, ἐξηκολούθησεν ὁ Βουσύ, ἐξετάσατε ὑμᾶς αὐτὸν καὶ τὴν ἰσχύν σας· ἔχετε ἑκατὸν χιλιάδας ἀνδρῶν, δέκα ἑκατομμύρια λιτρῶν, συμμαχίας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ, ἐπὶ τέλους, θέλετε νὰ κινηθῆτε κατὰ τοῦ ὑμετέρου κυρίου;

— Ὁ κύριός μου δὲν ἐστενοχωρήθη νὰ κινηθῇ κατ' ἐμοῦ, εἶπεν ὁ δούξ.

— Ἄ! ἐὰν κρίνητε οὕτω τὰ πράγματα, ἔχετε δίκαιον· κηρύξατέ το, λάβετε τὸ στέμμα καὶ τὸν τίτλον βασιλέως τῆς Γαλλίας· δὲν ζητῶ τι κάλλιον ἢ νὰ ἴδω ὑμᾶς μεγαλυνόμενον, διότι ἐπίσης ἐγὼ θέλω ὑψωθῆ πλησίον ὑμῶν.

— Τίς σοὶ λέγει νὰ γίνῃ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας; ἀπεκρίθη πικρῶς ὁ δούξ· συζητεῖς ζήτημα, τὸ ὁποῖον πρὸς οὐδένα οὐδέποτε, οὐδὲ πρὸς ἑμαυτὸν ἔθεσας.

— Τότε, ἐξοχώτατε, δὲν ὑπάρχει συζήτησις μεταξὺ ἡμῶν, ἀφοῦ εἴμεθα σύμφωνοι ἐπὶ τοῦ κυρίου θέματος.

— Εἴμεθα σύμφωνοι;

— Νομίζω τοῦλάχιστον. Ζητήσατε, λοιπὸν, ἕνα λόγον σωματοφυλάκων καὶ πεντακοσίας χιλιάδας λιτρῶν. Ζητήσατε, πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς εἰρήνης, ἐπιχορήγησιν ὑπὲρ τῆς Ἀνδεγαυίας διὰ τὸν πόλεμον. Ἀφοῦ δὲ τὴν λάβητε, κρατεῖτε αὐτήν, διότι δὲν σὰς δεσμεύει. Τοιοῦτοτρόπως, θὰ ἔχωμεν ἀνδρας, χρήματα, ἰσχύν καὶ θὰ ὑπάγωμεν. . . Κύριος οἶδε ποῦ!

— 'Αλλ' ἀφοῦ μεταβῶ εἰς τοὺς Παρι-
σίους καὶ με συλλάβωσιν ἐκ νέου, θά μ'
ἐμπαίξωσιν, εἶπεν ὁ δούξ.

— Αἱ καλὰ! ἐξοχώτατε, τὸ πιστεύετε;
Θὰ σὰς ἐμπαίξωσι! Δὲν ἤκούσατε τί προσ-
φέρει ὑμῖν ἡ βασιλομήτωρ;

— Μοὶ προσφέρει πολλά.

— Ἐννοῶ, τοῦτο σὰς ἀνησυχεῖ.

— Ναί.

— Πλὴν, σὺν τοῖς ἄλλοις, προσφέρει ὑ-
μῖν καὶ λόχον σωματοφυλάκων, διοικου-
μενον ἔστω καὶ ὑπὸ τοῦ κυρίου δὲ Βουσύ.

— Ἀναμφιβόλως, ἐποιήσατο καὶ ταύ-
την τὴν προσφοράν.

— Λοιπὸν, δέχθητε, ἐγὼ σὰς τὸ λέγω.
διορίσατε τὸν Βουσύ λοχαγὸν καὶ τοὺς Ἀν-
τραγικὰ καὶ Λιβαρότον ὑπολοχαγούς· δι-
ορίσατε τὸν Ρεβειράκ σηματοφόρον. Ἀφή-
σατε τοὺς τέσσαρας ἡμᾶς νὰ σχηματίσω-
μεν τὸν λόχον ὡς γινώσκωμεν καὶ θέλετε
ἴδει, ἐὰν θὰ ἐμπαίξῃ τις ὑμᾶς καὶ ἐάν,
κατὰ τὴν διάβασίν σας, δὲν θὰ χαιρετώ-
σιν ὑμᾶς πάντες, οὐδὲ τοῦ βασιλέως ἐξι-
ρουμένου.

— Νομίζω, ὅτι ἔχεις δίκαιον, Βουσύ,
εἶπεν ὁ δούξ· θὰ σκεφθῶ.

— Σκέφθητε, ἐξοχώτατε.

— Ναί· ἀλλὰ τί ἀνεγίνωσκας τόσον
προσεκτικῶς, ὅτε ἤλθον;

— Ἄ! συγγνώμην, τὸ ἐλησμόνου, μίαν
ἐπιστολήν.

— Ἐπιστολήν;

— Ἦ τις ἐνδιαφέρει ὑμᾶς πολλῶ πλειό-
τερον ἢ ἐμέ· ποῦ διάβολο εἶχον τὴν κε-
φαλὴν μου, ὥστε νὰ μὴ σὰς δεῖξω τὴν ἐ-
πιστολήν πρότερον;

— Εἶναι, λοιπὸν, σπουδαία εἰδησις;

— Ναί καὶ μάλιστα θλιβερά· ἔκτισις· ὁ
κύριος δὲ Μονσορώ ἀπέθανε.

— Τί εἶπετε; ἀνεφώνησεν ὁ δούξ μὲ
ἐκφρασίαν τόσοφ προφανοῦς ἐκπλήξεως, ὥστε
ὁ Βουσύ, ὅστις ἠτένιζε τὸν πρίγκηπα, δι-
εἶδε καὶ ἔκτακτον χαράν.

— Ἀπέθανεν, ἐξοχώτατε.

— Ἀπέθανεν ὁ κόμης δὲ Μονσορώ;

— Αἱ! ναί. Δὲν εἴμεθα ὅλοι θνητοί;

— Ναί. Ἀλλὰ δὲν ἀποθνήσκει τις οὐ-
τως αἰφνιδίως.

— Κατὰ τὰς περιστάσεις. Ἐὰν τον φο-
νεύσωσι...

— Λοιπὸν, ἐφρονεύθη;

— Φαίνεται, ναί.

— Ὑπὸ τίνος;

— Ὑπὸ τοῦ Σαῖν-Λύκ, μετὰ τοῦ ὁ-
ποίου ἤλθεν εἰς ἔριδα.

— Ἄ! ὁ φίλτατος Σαῖν-Λύκ, ἀνέκρα-
ξεν ὁ πρίγκηψ.

— Καλέ, εἶπεν ὁ Βουσύ, δὲν ἤξευρον,
ὅτι ἦτο τόσον θερμὸς φίλος σας ὁ φίλτα-
τος Σαῖν-Λύκ!

— Εἶναι ἐκ τῶν φίλων τοῦ ἀδελφοῦ
μου, εἶπεν ὁ δούξ, ἀφοῦ δὲ συμφιλιούμεθα,
οἱ φίλοι τοῦ ἀδελφοῦ μου εἶναι φίλοι μου.

— Ἄ! τύχη ἀγαθὴ! καταμαγεύομαι
νὰ σὰς βλέπω μὲ τοιαύτας διαθέσεις.

— Καὶ εἶσαι βέβαιος, ὅτι ἀπέθανεν;

— Ὅσφ εἶναι δυνατὸν. Ἴδου ἐπιστολὴ
τοῦ Σαῖν-Λύκ, ἀναγγέλλοντός μοι τὸν θά-
νατον τοῦ ἀρχικυνηγοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως εἶ-

μαι δύσπιστος ὅσον ὑμεῖς, ἀπέστειλα τὸν
χειρουργὸν μου Ρεμῆ, ὅπως βεβαιωθῆ περὶ
τοῦ πράγματος καὶ ἐκφράσῃ τὰ συλληπη-
τήριά μου πρὸς τὸν γηραιὸν βαρόνον.

— Νεκρὸς! ὁ Μονσορώ νεκρὸς! ὁ Μον-
σορώ αὐτόχειρ! εἶπεν ὁ δούξ.

— Δὲν ἐγένετο αὐτόχειρ, εἶπεν ὁ Βουσύ,
ἀφοῦ τὸν ἐφόνευσεν ὁ Σαῖν-Λύκ.

— Ὡ! ἐννοῶ τί λέγω, ἀπήντησεν ὁ δούξ.

— Μήπως ὁ ἐξοχώτατος, κατὰ τύχην,
εἶχεν ἀναθέσει εἰς ἕτερον νὰ τον φονεύσῃ;
ἠρώτησεν ὁ Βουσύ.

— Μὰ τὴν πίστιν μου ὄχι· καὶ σὺ;

— Ὡ! ἐγὼ, ἐξοχώτατε, δὲν εἶμαι μέ-
γας πρίγκηψ, ἵνα ἐκτελῶ τοιαύτας πρά-
ξεις δι' ἑτέρων προσώπων, ἀλλ' εἶμαι ἡ-
ναγκασμένος νὰ πράττω αὐτὰς μόνος.

— Ἄ! Μονσορώ, Μονσορώ, εἶπεν ὁ πρίγ-
κηψ μὲ τὸ φρικῶδες μεϊδιάμά του.

— Καλέ! ἐξοχώτατε! θὰ ἐλεγέ τις,
ὅτι ἦσθε ὠργισμένοι κατὰ τοῦ δυστυχοῦς
κόμητος.

— Ὅχι· σὺ ἦσο ὠργισμένος κατ' αὐτοῦ.

— Δι' ἐμέ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀπλοῦν.
Δὲν ὑπῆρξεν ὁ αἷτιος τοῦ νὰ ὑποστῶ πικρὰ
τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος μεγίστην τα-
πεινώσιν;

— Τὴν ἐνθυμεῖσθαι ἀκόμη;

— Ὡ! ὄχι, ἐξοχώτατε, ὡς βλέπετε·
ὅμως, τοῦ ὁποίου ἦτο ὑπηρέτης,
φίλος, κολασμένη ψυχὴ...

— Ἐμπρός, ἐμπρός, εἶπεν ὁ πρίγκηψ,
δικόπτων τὴν ἀνιστῶν δι' αὐτὸν συνδιά-
λεξιν, διατάξον νὰ ἐπιστάξωσι τοὺς ἵππους.

— Νὰ ἐπιστάξωσι τοὺς ἵππους, διατί;

— Ὅπως μεταβῶμεν εἰς τὸ Μεριδόρ·
θέλω νὰ ἐκφράσω τὰ συλληπητήριά μου
πρὸς τὴν δέσποινα Ἀρτέμιδα. Ἄλλως, ἡ
τοιαύτη ἐπίσκεψις εἶχε πρὸ πολλοῦ ἀπο-
φατισθῆ, ἀγνοῶ δὲ πῶς δὲν ἐγένετο μέχρι
τουδε.

— Τῆ ἀληθείᾳ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Βου-
σύ, ὅτε πλέον ὁ Μονσορώ ἀπέθανε καὶ δὲν
φοβοῦμαι νὰ πωλήσῃ τὴν σύζυγόν του
πρὸς τὸν δούκα, ὀλίγον μ' ἐνδιαφέρει, ἐάν
οὗτος ἐπανίδῃ αὐτὴν· ἐάν τὴν προσβάλλῃ,
θέλω ὑπερασπίσει αὐτὴν μόνος. Ἀφοῦ, λοι-
πὸν, παρουσιάζεται εὐκαιρία νὰ τὴν ἐπα-
νιδῶ, ἄς ἐπωφεληθῶ αὐτῆς.

Ἐξῆλθε δ' ὅπως διατάξῃ νὰ ἐτοιμάσωσι
τοὺς ἵππους.

Μετὰ τέταρτον τῆς ὥρας, ἐνῶ ἡ Αἰκα-
τερίνη εἰσέτι ἐκοιμάτο ἢ προσεποιεῖτο ὅτι
ἐκοιμάτο, ὅπως ἀνακουρισθῆ ἐκ τῶν κό-
πων τῆς ὁδοπορίας, ὁ πρίγκηψ, ὁ Βουσύ
καὶ ἕτεροι δέκα εὐπατριδαί, ἔφιπποι ἐπὶ
ὠραίων ἵππων, διηυθύνοντο πρὸς τὸ Μερι-
δόρ μὲ τὴν χαράν, τὴν ὁποίαν ἡ εὐδία, ἡ
ἠνθισμένη χλόη καὶ ἡ νεότης προσδίδουσι
εἰς τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τοὺς ἵππους.

Ἐπὶ τῆ θέᾳ αὐτῶν, ὁ θυρωρὸς τοῦ πύρ-
γου Μεριδόρ, προσλθὼν εἰς τὸ χεῖλος τῆς
τάφρου, ἐζήτησε τὰ ὀνόματα τῶν ἐπισκε-
πτῶν.

— Ὁ δούξ δ' Ἀνζιού! ἐφώνησεν ὁ
πρίγκηψ.

Ὁ θυρωρὸς ἔλαβε κέρας καὶ ἐσάλπισεν,
ἄπαντες δ' οἱ θεράποντες προσέδραμον ἐπὶ
τῆς αἰωρητῆς γεφύρας.

Πραχρῆμα μεγάλη κίνησις παρετηρήθη
εἰς τὰ δωμάτια, εἰς τοὺς διαδρόμους καὶ
τὰς κλίμακας· τὰ παράθυρα τῶν πυργί-
σκων ἠνεφύχθησαν, κρότος σιδηρικῶν ἠκού-
σθη καὶ ὁ γέρον βαρόνος ἐνεφανίσθη ἐπὶ
τῆς φλίας τῆς θύρας τοῦ πύργου, κρατῶν
εἰς χεῖρας τὰς κλεῖδας αὐτοῦ.

— Εἶναι ἀπίστευτον πόσον ὀλίγον λυ-
ποῦνται τὸν Μονσορώ, εἶπεν ὁ δούξ· ἴδε,
Βουσύ, ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν φαίνον-
ται τεθλιμμένοι.

Μία γυνὴ ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς κορυφῆς
τῆς κλίμακος.

— Ἄ! ἴδου ἡ ὠραία Ἀρτεμις, ἀνεφώ-
νησεν ὁ δούξ· βλέπεις, Βουσύ, βλέπεις;

— Βεβαίως τὴν βλέπω, ἐξοχώτατε, ἀ-
πήντησεν ὁ νέος· πλὴν, προσέθετο καθ' ἑ-
αυτὸν, δὲν βλέπω τὸν Ρεμῆ.

Ἐπειτα συνέχεια.

Διηλ.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΟΥΡΕΥΣ

[Ἰσπανικὸν ἀνέκδοτον].

Ἡ Καταλωνία ἔνεκα τοῦ δεσποτισμοῦ
τῶν διοικητῶν αὐτῆς, συχνάκις ἐξεγεί-
ρεται εἰς ἐπανάστασιν.

Ἐπίσκοπος τις, τύραννος τῆς Βαρκε-
λώνης, εἰσέρχεται εἰς τι κουρεῖον.

Γνωστὸν ὅτι οἱ Δυτικοὶ ἱερεῖς κείρουσι
τὸν πάγωνα.

— Νὰ μὲ ζυρίσης, λέγει πρὸς τὸν κου-
ρέα.

— Καλὰ, Πανιερώτατε.

— Πρόσεχε· ἂν μὲ κόψῃς θὰ σὲ κρε-
μάσω.

— Λάβετε τὴν καλοσύνην νὰ καθήση-
τε· εἰσεύρω καλὰ τὴν τέχνην μου.

Ἄνευ δὲ τῆς ἐλαχίστης συγκινήσεως ὁ
κουρεὺς σαπωνίζει τὸ πρόσωπον τοῦ ἐπι-
σκόπου καὶ ἀφελῶς ζυρίζει τὸ ἀκροσφαλὲς
πρόσωπον τοῦ τυράννου.

— Ὅριστε, Πανιερώτατε, εἶπεν εἶτα,
οὐδεμίαν ἀμυχὴν ἔχετε.

Ὁ ἐπίσκοπος τὸν ἐθεώρησεν ἐκπεπληγ-
μένος.

— Πῶς! καὶ δὲν ἐφοβήθης διόλου;

— Ἦμην ἐντελῶς ἡσυχος, Πανιερώ-
τατε.

— Ἄλλ' ἡ ἀπειλὴ ἦτο σπουδαία!

— Τὸ ἤξευρα.

— Ἐ! λοιπὸν, τότε;...

— Λοιπὸν... εἰς τὴν πρώτην σταγὸνα
αἵματος τὴν ὁποίαν θὰ ἐπροξένει τὸ ζυ-
ράφιόν μου, θὰ ἐκοπτον τὸν λαιμὸν τῆς
Ὑμετέρας Πανιερότητος.

— Ἐ! ἀλήθεια;

— Ἀληθέστατον, Πανιερώτατε.

— Μοὶ ἀρέσκει, καὶ θέλω νὰ μὲ ζυρί-
ζῃς σὺ εἰς τὸ ἐξῆς. Μόνον... ἂ! μόνον,
ἂν συμβῆ ποτὲ νὰ μοὶ κάμῃς κάμμιαν ἀ-
μυχὴν, εἶσαι συγχωρημένος ἐκ τῶν προ-
τέρων.

Ὁ ἐπίσκοπος ἐτήρησε τὸν λόγον του, ὁ
δὲ κουρεὺς, μέχρι τοῦ θανάτου του, ὑ-
πῆρξεν ὁ στενότερος τῶν ἐμπεπιστευμέ-
νων του.